

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy a sportu

Bakalářská práce

Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni

Vypracoval: Michal Kabeláč

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2018

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Sports Studies

Bachelor thesis

The History of Physical Education and sport in Třeboň

Author: Michal Kabeláč

Supervisor: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2018

Bibliografická identifikace**Název kvalifikační práce:** Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni**Jméno a příjmení autora:** Michal Kabeláč**Studijní obor:** Tělesná výchova a sport (jednooborové)**Pracoviště:** Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU**Vedoucí kvalifikační práce:** doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.**Rok obhajoby kvalifikační práce:** 2018**Abstrakt:**

Tato bakalářská práce se zabývá historií tělesné výchovy a sportu v Třeboni od roku 1884 až po současnost. Práce je rozdělena do několika částí. V první části je uvedena historie města Třeboň od 12. století do druhé světové války a historie třeboňského gymnázia především v dobách obou světových válek až do současnosti. Druhá část nastiňuje historické sportovní události v Třeboni od vzniku první sportovní organizace v Třeboni v roce 1884 až po vznik TJ Jiskra Třeboň v roce 1955. Tři hlavní části této práce jsou rozděleny chronologicky podle časového období. První z nich zachycuje historické sportovní události od roku 1884 až do roku 1945. Ve druhé části je zachycena doba poválečná od roku 1945 do roku 1989 a v poslední části pak doba po roce 1989 až do současnosti.

Klíčová slova: Sport; tělesná výchova; Třeboň; Jiskra Třeboň; TJ Sokol

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: The History of Physical Education and Sport in Třeboň

Author's first name and surname: Michal Kabeláč

Field of study: Physical Education and Sport

Department: Department of Sports studies

Supervisor: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

The year of presentation: 2018

Abstract:

This bachelor thesis deals with the history of physical education and sport in Trebon since 1884 up to the present. The thesis is divided in several parts. The first part is about the history of Trebon since 12th century until the world war the second and about history of grammar school in Trebon primarily in the times of both world wars up to the present. Second part outlines historical sport events in Trebon from the establishment of the first sport organisation in 1884 until the establishment of TJ Jiskra Trebon in 1955. Three main parts of this thesis are divided chronologically according to the timeline. The first of them captures historical sport events from 1884 to 1945. The second part is about the post-war time from 1945 to 1989 and the last part is about the time after 1989 up to the present.

Keywords: Sport, Physical Education, Třeboň, Jiskra Třeboň, TJ Sokol

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji kvalifikační práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své kvalifikační práce, a to v nezkrácené podobě archivovaných Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Tímto děkuji za pomoc při zpracování mé bakalářské práce doc. PaedDr. Janu Štumbauerovi, CSc., paní Václavě Pohankové za veškerou administrativní podporu, paní doktorce PhDr. Renatě Malátové, Ph.D. za neocenitelné rady, za poskytnutí materiálů zejména TJ Jiskra Třeboň, jmenovitě pak BBS. Petru Jechovi, dále Jihočeské vědecké knihovně v Českých Budějovicích, Akademické knihovně Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Státnímu oblastnímu archivu v Třeboni, Státnímu okresnímu archivu v Jindřichově Hradci, jmenovitě paní Mileně Šrámkové a Státnímu okresnímu archivu v Českých Budějovicích. Z mého nejbližšího okolí pak především mé matce a přítelkyni, které mi během celého mého studia projevovaly neocenitelnou podporu.

OBSAH

1 Úvod.....	9
2 Metodologie.....	10
2.1 Cíle, úkoly, předmět práce.....	10
2.1.1 Cíl práce.....	10
2.1.2 Úkoly práce.....	10
2.1.3 Předmět práce.....	10
2.2 Metody práce.....	10
2.3 Rozbor pramenů a literatury.....	11
3 Historie města Třeboň.....	12
4 Počátky a vývoj sportů v Třeboni až do vzniku TJ Jiskra Třeboň.....	14
5 Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni v letech 1884–1945.....	20
5.1 Veslování.....	20
5.2 Třeboňská jednota Sokol.....	23
5.3 Tenis.....	37
5.4 Fotbal.....	38
5.5 Házená.....	39
5.6 Klub československých turistů.....	42
5.7 Sportovní rybolov.....	45
5.8 Stolní tenis.....	45
5.9 Lední hokej.....	46
5.10 Volejbal.....	47
6 Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni v letech 1945–1989.....	48
6.1 Třeboňská jednota Sokol.....	48
6.2 Veslování.....	53
6.3 Házená.....	57
6.4 Fotbal.....	61
6.5 Volejbal.....	61
6.6 Stolní tenis.....	65
6.7 Tenis.....	65
6.8 Sportovní rybolov.....	67
6.9 Jachting.....	68
6.10 Lední hokej.....	70
6.11 Šachy.....	71
6.12 Nohejbal.....	71
6.13 Turistika a cykloturistika.....	71
7 Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni od roku 1989 do roku 2017.....	73

7.1 Veslování	73
7.2 Házená	74
7.3 Fotbal	75
7.4 Volejbal	76
7.5 Stolní tenis	76
7.6 Tenis	77
7.7 Sportovní rybolov	78
7.8 Jachting	79
7.9 Turistika a cykloturistika	79
7.10 Asociace sportu pro všechny	83
7.11 Korfbal	84
7.12 Florbal	85
7.13 Atletika	85
8 Závěr.	88
Prameny a literatura	90
Poznámkový aparát	92

1 Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá historií tělesné výchovy a sportu v Třeboni od roku 1884 až po současnost. Hlavním cílem je zpracovat informace z oblastních a okresních archivů, dobových periodik, elektronických zdrojů, kronik či knih a těmito informacemi přiblížit historii sportu v Třeboni.

Nejvíce informací je o třeboňské jednotě Sokol, která výrazně přispěla k organizovanému i neorganizovanému rozvoji sportovního dění v Třeboni.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. V první je popsána historie města Třeboň od 12. století do druhé světové války a historie třeboňského gymnázia především v dobách obou světových válek až do současnosti.

Tři hlavní kapitoly jsou rozděleny chronologicky dle období, a to na roky 1884–1945 (hlavními událostmi, které ovlivnily dění sportu jsou zde světové války), dále 1945–1989 (období konce druhé světové války, nástup komunistického režimu a revoluce) a nakonec od roku 1989 až do současnosti (období novodobých moderních sportů a svobodného demokratického státu).

V průběhu celé práce jsou zveřejněny dobové fotografie a obrázky, které pomáhají přiblížit tehdejší situaci a dobu, popřípadě také zachycují sportovce na závodech nebo jiná důležitá sportovní dění. V několika případech jsou v této práci vloženy tabulky.

V závěru jsou shrnuty dosažené cíle bakalářské práce, nejvýznamnější události v historii třeboňského sportu a současný stav tělesné výchovy v Třeboni.

Důvodem pro výběr tohoto tématu bakalářské práce je široké spektrum sportovního zaměření, které nejen tělovýchovná jednotka Jiskra Třeboň poskytuje a zároveň významné sportovní úspěchy členů Klubu cyklistů třeboňských, SK Třeboň 1884 a TJ Jiskra Třeboň, zejména ve veslování a házené. Dále pak zajímavá historie tělovýchovné jednoty Sokol, která byla velmi silným stavebním kamenem pro třeboňskou tělovýchovu a existuje k ní velké množství dostupných zdrojů a informací.

2 Metodologie

2.1 Cíle, úkoly, předmět práce

2.1.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zpracovat historii tělesné výchovy a sportu v Třeboni, na základě získaných informací z okresních a oblastních archivů, dobových periodik, literatury týkající se historie sportu v Třeboni či kronik.

2.1.2 Úkoly práce

Pro tuto práci byly stanovené následující úkoly:

- ✓ Zpracovat archivní materiály týkající se sportu v Třeboni (kroniky, fotografie, korespondence, atd.)
- ✓ Zpracovat dobové články v periodikách.
- ✓ Zpracovat literaturu související se sportem a tělovýchovou v Třeboni.
- ✓ Zpracovat chronologicky získané informace týkající se historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni.

2.1.3 Předmět práce

Z **územního** hlediska je předmět práce zaměřen především na Třeboň a její blízké okolí.

Z **časového** hlediska je práce zaměřena na období od počátků organizované tělovýchovy v Třeboni až po současnost.

Z hlediska **věcného** je tato práce zaměřena na organizovanou tělesnou výchovu a sport v Třeboni, především pak na historii a vývoj jednotlivých sportů a tělovýchovných organizací, zejména TJ Sokol Třeboň, SK Třeboň 1884 a TJ Jiskra Třeboň.

2.2 Metody práce

V této práci byly použity standardní historické metody. Byly zpracované především archivní zdroje, dobové články z místních periodik, literatura, kroniky tělovýchovných jednot, osobní archivy nebo internetové zdroje. Většina obrázků a fotografií byla převzata z archivních materiálů nebo z novinových článků a webových databází.

Byla použita metoda přímá, která se použila pro prostý popis historické skutečnosti v souladu s časovou osou a současně i metoda progresivní, která byla

použita v časových následnostech. Poté také byla použita metoda synchronní která popisuje stav na více místech v určitých časových obdobích.

Protože převážná většina zpracovávaných informací pochází z archivované dobové korespondence, periodik a ručně psaných kronik, které musely být detailně prozkoumány, byla použita obsahová analýza pro systematický a kvantitativní popis.

2.3 Rozbor pramenů a literatury

Při zpracovávání této práce byly hlavním zdrojem informací státní oblastní archiv v Třeboni a státní okresní archiv v Jindřichově Hradci.

Pro obecný náhled na sportovní dění v Třeboni byly použity převážně publikace *100 let tělovýchovy v Třeboni* a *Almanach* tělovýchovné jednoty Jiskra Třeboň.

Ve státním okresním archivu v Jindřichově Hradci bylo mnoho informací zejména o treboňské tělovýchovné jednotě Sokol. Ve fondu *TJ Sokol Třeboň* byly dostupné dobové fotografie, zápisy ze schůzí představenstva, osobní a obchodní dopisy, jmenné seznamy cvičenců, pozvánky na události v Třeboni, nebo zápisy památných událostí. Tento fond poskytoval informace od počátku TJ Sokol v Třeboni až do jejího rozpuštění.

Dále pak byly zdrojem dobové články v periodikách *Jihočeská pravda* a *Třeboňský svět a Jihočeský obzor*, zejména pro období druhé světové války a devadesátých let dvacátého století.

Pro házenou byl velmi kvalitním zdrojem *Seriál o házené v Třeboni*, který sepisoval a zveřejňoval na internetu bývalý treboňský házenkář Karel Budín.

Zdrojem informací pro organizaci *Klub československých turistů* byl především fond *Klubu československých turistů* v SOKA Jindřichův Hradec, nicméně tento fond neobsahoval informace týkající se přesného datumu vzniku klubu v Třeboni.

Velmi obtížné bylo získávání informací o sportovním dění v Třeboni od roku 2009, proto je kapitola *historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni od roku 1989 do roku 2017* nejméně obsáhlá.

3 Historie města Třeboň

První zmínky o počátcích budování města Třeboň pochází ze 12. století. Tehdy se na území dnešní Třeboně, která tehdy byla pouze půdou plnou močálů, formovala jakási osada, jejímž prvním vlastníkem se stal Vítek z Prčic, který tuto oblast získal za zásluhy.

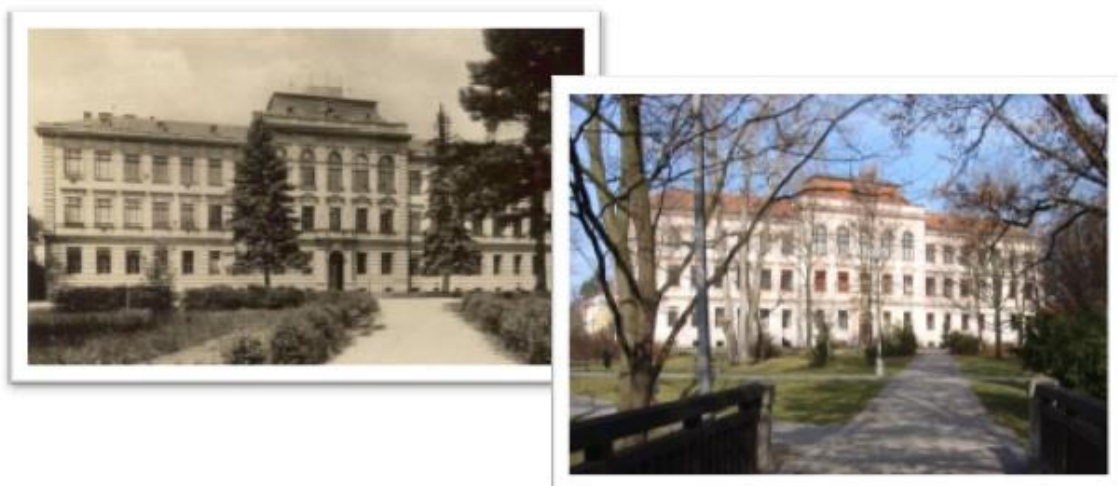
Ve 14. století tuto oblast získali Rožmberkové, a tím území začalo dosahovat značného rozkvětu a rozvoje. Od 15. století se pak výrazně začalo rozšiřovat rybníkářství a toto rozšiřování pokračovalo i ve století následujícím, kdy v Třeboni působil Petr Vok a Jakub Krčín z Jelčan. Zejména v 16. století se pak Třeboň rozvíjela i v odvětví průmyslu a zemědělství. Vznikaly sklářské hutě, mlýny či pivovary.

V 17. století vlastnictví města Třeboň přešlo po několika politických událostech do rukou Habsburků, za jejichž panování došlo k vojenským vpádům do Třeboně, a to ji značně poškodilo. V polovině 17. století se pak v Třeboni rozšířil mor.

Třeboň se z těchto ran vzpamatovávala až do 2. poloviny 19. století, kdy se znovu začalo rozvíjet hospodářství a rybníkářství, a to zejména zásluhou rodu Schwarzenbergů, který Třeboň vlastnil až do 2. světové války.

Neměla by být opomenuta historie třeboňského gymnázia z toho důvodu, že gymnázium bylo významným zdrojem mladých lidí, kteří se zapojovali do sportovního i dalšího dění v Třeboni. Základy gymnázia jsou v původní dvouleté podreálné škole. Historie gymnázia je ale také spojená především s budějovickým piaristickým gymnáziem. To bylo v roce 1862, po předchozím dosazení německých studovaných filosofů, přeměněno na německé a současně s tím bylo nařízeno vytvoření tzv. paralelních českých tříd. Ty v prosinci roku 1867 císař František Josef I. nejvyšším rozhodnutím nechal rozpustit a české žáky přemístit do Třeboně (t.č. Wittingau) pod třeboňskou podreálnou školu a tu současně s tím povýšil na nižší reálné gymnázium.¹ Výuka pak začala rok následující v měsíci říjnu. Přirozený vývoj a pokrok gymnázia vedl k logickému rozšíření na vyšší reálné gymnázium, což se stalo na přelomu let 1903 a 1904. Podmínkou pro toto rozšíření byla výstavba nové budovy. Město Třeboň tehdy od knížete Schwarzenberga odkoupilo chmelnici, na které začala výstavba 2. února 1905 a dokončena byla rok následující. Roku 1906 se již v září začalo vyučovat.

¹Mareš, J., & Kareš, I. (2018). *Z kroniky německého gymnázia budějovického*. Dostupné z www.kohoutikriz.org/inc/text.php?id=hamme.

Obrázek 1. Vlevo třeboňské gymnázium v historii a vpravo současná podoba gymnázia. Získáno z: www.esbirky.cz.

Po 1. světové válce zaznamenalo gymnázium výrazný nárůst počtu žáků, ale o deset let později po skončení války počet žáků začal klesat, kvůli tomu, že nebylo uplatnění pro absolventy vyššího gymnázia. Rozhodlo se tedy pro přeměnu na gymnázium státní reálné. Po této přeměně opět došlo k výrazné rekonstrukci budovy a od roku 1930 se opět začal počet žáků zvyšovat. Navýšení počtu žáků bylo tak výrazné, že gymnázium bylo nuceno je rozdělit do čtrnácti tříd.

Velkým zvratem pro rozvoj třeboňského gymnázia byl začátek druhé světové války, kdy v roce 1941 zabrala budovu německá vojska, která ji následně využívala jako svou německou leteckou školu. Gymnázium se přestěhovalo do Lomnice nad Lužnicí, kde setrvalo až do roku 1946, kdy budovu opustila pro změnu vojska ruská. Nadšení ale netrvalo příliš dlouho, jelikož již následující školní rok se počet žáků opět začal rapidně snižovat a o pět let později navštěvovalo gymnázium pouze 82 žáků a třídy byly pouze čtyři. Zlepšení nastalo až od roku 1988, kdy na gymnáziu bylo sedm tříd se specializací zemědělství, stavebnictví nebo programování. O dva roky později byly otevřeny další specializace v odvětví humanitním a přírodovědeckém. Roku 1998 získalo třeboňské gymnázium svou vlastní tělocvičnu a od roku 2014 své žáky podporuje ve sportu zapojením v projektu *Zdravý životní styl na kolečkách*, v rámci kterého zakoupilo kolečkové brusle a žákům je zapůjčuje.

4 Počátky a vývoj sportů v Třeboni až do vzniku TJ Jiskra Třeboň

Cyklistika je v Třeboni vůbec prvním sportem, který se zde začal provozovat v organizované formě. Počátečním impulsem pro vznik klubu byl příjezd bratrů Kohoutových v roce 1883 do Třeboně, kteří přijeli až z Prahy na tzv. *kostitřasech*, kolech, která měla přední část výrazně větší než tu zadní. Mířili tehdy do Rakouska do Vídně a „...trať normovanou na 84 poštovních hodin zdolali za 2 a ½ dne...“²Již v následujícím roce se zejména bohatí obyvatelé města Třeboň zasloužili o založení nového cyklistického spolku, který pojmenovali Klub cyklistů třeboňských. Dalo by se říci, že to byl, alespoň zpočátku, sport zejména pro majetnější občany, jelikož kolo tehdy přišlo na 110–130 zl.³

Obrázek 2. František Kohout na kostitřasu. Na tomto typu kola projížděli Třeboní bratři Kohoutové v roce 1883. Převzato z <https://www.sportovnilisty.cz> .

² 100 let tělovýchovy v Třeboni. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň, s. 10.

³ zl. - Zlatý (Rakouská měna používaná ve dvou obdobích). Od roku 1753 do roku 1857 byl 1 zlatý 60 krejcarů. Od roku 1857, ve kterém byla podepsána dohoda mezi Rakouskem a dalšími 27 německými státy, byl 1 zlatý 100 krejcarů. www.railian.com/historie/mena.html.

Roku 1888 se jeden ze členů klubu cyklistů třeboňských, Barthel, zúčastnil mistrovství Čech, kde zaznamenal významný úspěch.

Jak již bylo zmíněno výše, cyklistika byla sportem pro majetnější jedince, a to se projevilo o pár let později po založení klubu, kdy členové začali klub opouštět. Tím se také snížil počet příspěvků proudících do klubové pokladny a klub začal strádat. V roce 1887 se bohužel po zadlužení klubu rozhodlo o tom, dvě dříve zakoupená kola prodat pod cenou, a to 110 zlatých za kus. Od prodeje se ale upustilo a klub kola prodat nemusel, jelikož se na přelomu let 1886 a 1887 založil klub bruslařský, který klub cyklistů výrazně dotoval. Pro tento sport bylo k dispozici kluziště na rybníku Svět. To také fungovalo jako místo, kde se konaly různé akce. Již v sezóně 1886–1887 se do klubu přihlásilo 230 třeboňských občanů a bruslení se těšilo ohromné popularitě. V roce 1888 vlastnil klub cyklistů celkem 4 kola za výrazného přispění příspěvku z klubu bruslařského.⁴

Po nápadu utvořit klub bruslařský navrhli p. Baar a p. Moural postavit plovárnu, a zajistit tak další zdroj příjmů od nových členů se zájmem o plavání. Tento návrh se taktéž uskutečnil a v Třeboni se nechala vystavět rozebíratelná plovárna za 1156 zlatých. Před jejím vystavěním se Dr. Moural a Ing. Bezpalec jeli inspirovat do Jindřichova Hradce, kde již plovárna byla. Rozhodlo se, že se postaví plovárna, která bude rozebíratelná a bude na Opatovickém rybníku. Také zde se projevila solidarita a smysl pro sport, když třeboňští vojáci propůjčili, pouze za umožnění užívání plovárny, svého plavčíka a také hlídače, pro zajištění bezpečného chodu. V tomto počínu se angažoval také příslušníci rodu Schwarzenbergů, kteří zdarma dodali materiál nutný pro stavbu (zejména dřevo). „...Na stavbu věnoval majitel panství prkna a dříví v ceně 236 zl. a 40 kr.⁵ a velitelství posádky dalo jeden týden 8 tesařů a druhý 4 tesaře bezplatně k dispozici. Z klubové pokladny se dává na stavbu 100 zl., Dr. Kahun půjčuje též 100 zl. na 5% úrok a nadšení členové upisují mezi sebou půjčku, celkem 57 akcií à 5 zl. – což vše činí hodnotu 781 zl. 40 kr. – rozpočet však zní na 1156 zl. 95 kr...“⁶ „...Koupací doby byly stanoveny odděleně,

⁴ Státní okresní archiv Jindřichův Hradec, fond Sportovní klub Třeboň – spolky turistické a tělovýchovné (sportovní) organizace do roku 1948, číslo NAD 573.

⁵Kr. - Krejcar (Rakouská měna používaná ve dvou obdobích). Od roku 1753 do roku 1857 bylo 60 krejcarů 1 zlatý. Od roku 1857, ve kterém byla podepsána dohoda mezi Rakouskem a dalšími 27 německými státy, bylo 100 krejcarů 1 zlatý. www.railian.com/historie/mena.html.

⁶ Státní okresní archiv Jindřichův Hradec, fond Sportovní klub Třeboň – spolky turistické a tělovýchovné (sportovní) organizace do roku 1948, číslo NAD 573.

např. od 15-17 hodin ženy a dívky, 17-19 muži a chlapci. Od 13-15 hod. byla plovárna vyhrazená pro plavecký výcvik vojáků...“⁷ Jelikož i tento sport se těšil velmi výrazné oblibě u občanů města Třeboň, rozhodlo se o vystavění plovárny stálé. Trvalo to jen pár měsíců a nově postavená plovárna již fungovala naplno.

I přesto, že výstavba plováren klub finančně velmi vyčerpala, zvyšující se příchod nových členů tento fakt uspokojivě kompenzoval a klub tak nikterak nestrádal. Oblíbenost těchto dvou nových sportů zajistila Klubu cyklistů třeboňských dostatek financí na to, aby se opět mohl rozvíjet. Rozhodlo se o nákupu stejných úborů pro členy klubu (např.: tmavohnědé polobotky a čepice) a také se pravidelně pořádaly výjezdy třeba až do Štýrského Hradce. V roce 1902 si členové Klubu cyklistů třeboňských nechali ušít vlastní klubovou vlajku, kterou ukázali veřejnosti na začátku roku následujícího.

Období v letech 1902–1903 se neslo zejména ve zdokonalování podmínek pro místní bruslaře, kteří využívali plochu na rybníku Svět. Byla vybudována šatna a dokonce místnost, ve které se bruslaři mohli zahřát. Velmi ceněným krokem bylo vybudování osvětlení, díky kterému se kluziště mohlo využívat i po setmění.

V této době se také rozhodovalo o vytvoření tenisového klubu, což se ale zpočátku členům představenstva nejevilo jako dobrý nápad, jelikož tento sport byl považován za velmi nákladný a společností byl viděn jako sport pro bohaté. Schválení zřízení tenisového klubu proběhlo roku 1909. Ale proto, že klub neměl peníze na postavení tenisových kurtů, využívalo se cvičiště u místního gymnázia.

Jelikož Klub cyklistů třeboňských v té době již sdružoval vícero různých sportů, a dokonce i spolek hudební, nebyl jeho název dostatečně adekvátní. Po zamítnutí několika návrhů na název byl přijat dne 4. května 1914 nový, a to Sportovní klub Třeboň 1884.

Bohužel s příchodem tohoto roku přišel i začátek první světové války, která zapříčinila čtyřletou pauzu sportovního klubu. Znamenalo to odchod některých členů a také zrušení všech setkání pravidelně organizovaných klubem. Cyklistický klub tímto postupně zanikl.

Po první světové válce přicházeli noví mladí členové a již rok po jejím ukončení měl klub devadesát devět členů. Téhož roku byl p. Tůmou přednesen nápad na založení klubu fotbalového, což byl posléze klub s nejvyšším počtem členů a také největší

⁷ *100 let tělovýchovy v Třeboni.* (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň, s. 11.

popularitou. V tomto novém období se znovu začalo rozvíjet bruslařství a velká pozornost byla směřována také k plovárně.

Zásadním sportem pro Třeboň bylo veslařství, ve kterém třeboňští sportovci získali mnoho neopomenutelných úspěchů v celosvětovém měřítku. V roce 1931 se rozhodlo o založení veslařského klubu. Představenstvo nechalo vystavět loděnici za 13.162,- Kčs⁸ a pořídilo za nemalé peníze první čtyřveslici (7.300,- Kčs). „...*Jedinečná závodní dráha pro všechny mistrovské tratě nemá v podstatě období nejen u nás, ale v celé Střední Evropě...*“⁹

Roku 1932 se rozhodlo o kompletní rekonstrukci plovárny, ve které byla vydatně zvýšena kapacita, a zkvalitnilo se také zázemí pro třeboňské plavce. Na popularitě získával také tenis, a pro hráče se nechaly zrenovovat kurty, na kterých byly vystavěny nové převlékárny, byl vybudován nový systém svodu dešťové vody a zapojeno kvalitní osvětlení.

Pokrok také zažíval klub fotbalistů. Hrací plocha na pozemku v Mokřích Lukách byla zrekonstruována, byl vystavěn nový plot a také sedačky pro diváky.

V letních měsících bylo a stále je populární koupání v rybníku Svět. Z toho důvodu tehdy Sportovní klub Třeboň 1884 rozhodl o vybudování zázemí pro rekreační plavce na jižní pláži. Byly vystavěny převlékárny a stánek s občerstvením. To se ukázalo být velmi rozumným krokem a již v následujícím roce se počet převlékáren zvýšil, jelikož jedna tolika návštěvníkům nestačila. Také byla přistavěna zahrádka, na které se mohli rekreanti občerstvovat.

Při příležitosti oslav k padesátému výročí založení klubu v roce 1934 se uspořádalo mnoho závodů a akcí, které oblíbenost sportu, zejména u mladé generace, nezanedbatelně zvýšily.

Tragickým momentem pro fungování klubu byl příchod druhé světové války, za níž klub přestal fungovat téměř v plném rozsahu.

V rámci možností si aktivní činnost zachoval pouze klub házené. Kvůli tomuto výpadku začala jednotlivá sportoviště chátrat. Po konci druhé světové války nastala otázka sdružení veškerého sportu pod jednu jedinou organizaci, jelikož se začalo

⁸ Kčs. – Koruna československá. Česká měna používaná v letech 1918-1993. 1 Kčs = 100 haléřů.
www.railian.com/historie/mena.html.

⁹ *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň, s. 15.

vytvářet velmi mnoho různých klubů a tělovýchovných jednot. Třeboňský sport byl doslova roztříštěn mezi ně. Ke změně došlo až deset let po ukončení druhé světové války, kdy se naprostá většina sportů v roce 1955 sjednotila pod nově vzniklou Tělovýchovnou jednotu Jiskra Třeboň, která třeboňské sportovní oddíly reprezentuje dodnes.

5 Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni v letech 1884–1945

5.1 Veslování

Veslování je pro historii treboňského sportu velmi významným sportem, a to zejména kvůli úspěchům, kterých v něm treboňští veslaři dosahovali a stále dosahují. Veslařský klub působí v Třeboni již přes 130 let od roku 1884, jelikož vznikl současně se vznikem Klubu cyklistů treboňských, který byl předchůdcem TJ Jiskra Třeboň. Ačkoliv veslařský klub působil v Třeboni od roku 1884, oficiálně byl založen až v roce 1932 valnou hromadou SK Třeboň 1884 a byl ustanoven výbor veslařského klubu. Po ustanovení oficiálního výboru byla klubem zakoupena čtyřveslice, která stála tehdejších 7.300,- Kčs a vážila 155 kg, a byly uspořádány závody na rybníku Svět za účasti pěti veslařských klubů a tisíc pětiset přihlížejících diváků. V prvopočátcích treboňského veslařství měl klub nevyhovující lodě pro sportovní výkony, a málo trenérů, kteří by mohli budoucí úspěšné mužstvo dostatečně připravit pro závody světových rozměrů. Po již zmíněných závodech byly ale treboňští veslaři tak nabuzeni, že se rozhodlo o každoročním pořádání mezinárodních závodů. Třeboň se tak stala zdrojem největšího počtu celosvětově úspěšných veslařů ať už na OH¹⁰, nebo na ME¹¹, MS¹² nebo přeborech a mistrovství Čech a Československa.

První mezinárodní závody se v Třeboni konaly 8. července 1934 a celkem zde startovalo 11 klubů, z čehož byl jeden klub ze zahraničí. Soutěžilo celkem 28 člunů, zúčastnilo se 123 závodníků, podívat se přišlo 3090 diváků a uskutečnilo se 11 jízd. Celkem čluny projely 35 kilometrů. Na těchto závodech se na prvním místě umístil dorost čtyřveslice s kormidelníkem ve složení: Aubrecht, Porod, Janoud, Měšťan, Mann. Druhé mezinárodní závody měly o dost větší účast. Konaly se 29. – 30. června 1935 a startovalo o čtyři družstva více než v roce předešlém, tedy 15. Opět byl jeden klub ze zahraničí a člunů bylo 57. Tentokrát závodilo 274 závodníků, přišlo 6000 diváků a jelo se 18 jízd. Celková ujetá vzdálenost člunů byla 82 kilometrů. I na těchto závodech měli treboňští závodníci úspěch, jelikož se umístili na stříbrné pozici v závodě čtyřveslic s kormidelníkem ve složení: Koloušek, Kubala, Nekola, Eremiáš, Mann. Hned

¹⁰ OH – Olympijské hry.

¹¹ ME - Mistrovství Evropy.

¹² MS - Mistrovství světa.

v následujícím roce následovaly třetí mezinárodní závody a to přesně 28. – 29. června 1936. Tehdy přijelo soutěžit 17 klubů a z toho 4 byly zahraniční. Startovalo 73 člunů, soutěžilo celkem 308 závodníků a přišlo ohromných 10.000 návštěvníků. Jelo se 21 jízd a ujelo se 108 kilometrů.

Obrázek 4. Vlevo čtyřka s kormidelníkem družstva Etoile Bienne. Vpravo osmiveslice družstva DRV Friesen. Získáno z: www.esbirky.cz.

Čtvrté mezinárodní veslařské závody se v Třeboni konaly 17. – 18. července 1937 pod protektorátem svazu veslařů republiky Československé a městskou radou v Třeboni. Pro novináře a fotografy bylo připraveno prominentní hlediště na hrázi rybníka Svět mezi Šustovým pomníkem a hlavní výpustí.¹³ Závodní dráhy byly na 1000 a 2000 metrů. Cílová rovinka byla mezi ostrovem a hrází nad zámeckou zahradou. Pro závodníky byla připravena autobusová doprava z třeboňského náměstí na Ostende.

První den se ve 14 hodin konaly rozjížděčky nováčků¹⁴ na čtyřveslici a druhý den v 10. hodin rozjížděčky juniorské čtyřveslice. Bylo nutné, aby se kormidelníci hodinu před

¹³ *Třeboňská regata, Rybník „Svět“ 17. a 18. července 1937.* (1937). Třeboň: Veslařský odbor S. K. Třeboň 1884. s. 14.

¹⁴ Nováčkem byl ten, kdo se do prvního ledna roku 1937 neumístil dvakrát na prvních místech na veřejných závodech.

startem zvažili, jinak nebylo možné startovat. Na tuto čtvrtou mezinárodní veslařskou regatu se přihlásily zahraniční kluby hlavně z Rakouska, švýcarský klub S. N. Etoile z Biennu a také klub S. N. de la Basse Seine de Paris z Francie, jehož přihláška z administrativních důvodů nemohla být přijata.¹⁵ Účast švýcarského klubu byla velmi významnou událostí také proto, že tento klub byl vítězem francouzské soutěže Grand Prix de l'Exposition. Jmenovitě se regaty zúčastnil také mistr Rakouska J. Hasenöhrl, nebo nejlepší švýcarský skifař E. Studach. V čestném předsednictvu zasedli, mimo jiné, Dr. Jiří Guth-Jarkovský (delegát Olympijských her v Praze), Jan Malypetr a Dr. Adolf Schwarzenberg. Na těchto závodech se konal vyzývací závod pro dorosteneckou kategorii o cenu JUDr. A. Vlacha. Třeboňští závodníci zde zopakovali úspěch z první mezinárodní veslařské regaty a umístili se na prvním místě.

Obrázek 5. Čtyřka veslařského klubu S. K. Třeboň 1884. Získáno z: www.esbirky.cz.

¹⁵ *Třeboňská regata, Rybník „Svět“ 17. a 18. července 1937.* (1937). Třeboň: Veslařský odbor S. K. Třeboň 1884. s. 15.

Obrázek 6. Švýcarský skifař E. Studach. Získáno z: www.esbirky.cz.

5.2 Třeboňská jednota Sokol

Tělocvičná jednota Sokol v Třeboni vznikla až po několika marných pokusech o její ustanovení na jaře roku 1893 dne 9. dubna, zvláště díky iniciativě starosty Sokola v Českých Budějovicích JUDr. Josefa Hezkého, který docílil svolání ustavující schůze. Před tím se ustavující schůze několikrát posouvala a z původně třetího dubna se stanovilo dopisem, který psal Ludvík Martínek okresnímu hejtmanství, datum devátého dubna 1893. „...Dovoluji si zdvořile oznámiti, že z nenadálých závažných překážek nelze schůzi zájemníků o zřízení tělocvičné jednoty Sokol v Třeboni na den 3. dubna t. r. ohlášeno, odbývati a že totiž bude se až dne 9. dubna v 3 hod. odpoledne na městské radnici konati...“¹⁶ V tomto dopise také Martínek oznámil program této schůze:

- I. Přivítání přibvších zem. delegátů a členů tělocvičné jednoty Sokol z Č. Budějovic.
- II. Poučení o myšlence sokolské
- III. Přihlašování členů
- IV. Volba prozatímního výboru

¹⁶ SOKA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, karton 1.

V. Rozhovor o záležitostech týkajících se zřízení těl. jednoty Sokol Třeboň
vůbec

Před schůzí se konalo jakési setkání několika zájemců o zřízení jednoty Sokol v restauraci *U zlatého hroznu*. Přítomni byli lidé, o kterých si JUDr. Hezký myslel, že jsou vlivnými postavami ve městě Třeboň, a tudíž by mohli přilákat mnoho nových zájemců o sportovní aktivity. Na schůzi byl vlastník hostince, ve kterém se schůze konala – Antonín Weinzettl, stavitel Ludvík Martínek, redaktor třeboňského časopisu *Rožmberk* – Josef Pauker a pokladní místní nemocnice Karel Vaněk. Schůze byla pořádána hlavně pro případné zájemce o vstoupení do jednoty a jejich počet na schůzi byl nad očekávání vysoký, a to zhruba sto padesát osob. Již v prvopočátku třeboňské jednoty Sokol se mezi její členy přihlásilo 36 občanů, kteří byli na schůzi přítomni. Následně na toto ustanovení noví členové zažádali třeboňské okresní hejtmanství o povolení pro nově vzniklý spolek a o schválení jeho stanov. Dne 16. května 1893 pak hejtman Kostka vznik tělocvičné jednoty Sokol v Třeboni povolil. O sedm dní později se na ustavující valné hromadě přihlásilo do tělocvičné jednoty Sokol dalších sedm členů. Aktuální počet členů byl tedy 43. „...*Tehdy činil měsíční příspěvek pro všechny členy 20 krejcarů a pro činné členy existovalo zápisné ve výši dvou zlatých...*“¹⁷ V tu dobu organizace Sokol fungovala více než třicet let. Když došlo ke vzniku Sokola v Třeboni, byla to velmi významná událost, a tudíž o tom psal i tehdejší časopis Sokol.: „...*potěšitelným úkazem je, že jednoty třeboňská a vlašimská vstoupila v život, i lze doufati, že zejména ta Třeboň, o kterou již před osmi roky jsme se pokoušeli, bude následováníhodným příkladem pro města okolní...*“¹⁸

První zvolený výbor tělocvičné jednoty Sokol pak vypadal následovně. Starostou se stal JUDr. Jan Moural, povoláním advokát, post místostarosty obsadil MUDr. Jan Roždál – lékař, náčelníkem byl Vilém Nekola – lékárník a členové výboru Antonín Fák – obchodník, František Fišer – obchodník, Karel Brandejs – knihtiskař, Josef Peuker – redaktor, Karel Šenold – diurnista, Antonín Weinzettel – obchodník, Josef Burian a Josef Záruba – stavitel.

¹⁷ Třeboňský svět, roč. 1993. č. 2., s. 9.

¹⁸ SOKA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 1, karton 1.

Obrázek 8. První starosta TJ Sokol v Třeboni JUDr. Jan Moural. Převzato z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

Jedním z prvních úkolů po ustanovení tělocvičné jednoty Sokol bylo opatření plochy pro letní cvičení a dále adekvátní náčiní, které bylo pro tělocvičnou jednotu nezbytné. Ještě v tom samém měsíci, kdy byla jednotka ustanovena, byl opatřen vyhovující prostor v současném areálu léčebny Berta, tehdy v zahradách na Kocandě. Tento prostor jednotě poskytl a pronajal p. Melichar. Kromě p. Melichara se prokázala loajalita tamního reálného gymnázia, které tělocvičné jednotě Sokol poskytlo tělocvičnu v Husově ulici. Do této tělocvičny bylo objednáno náradí od firmy Františka Fialy, která sídlila na Královských Vinohradech v Praze. V srpnu 1893 dorazila do tělocvičny železná bradla za devadesát pět zlatých, tyč k hrazdě za devatenáct zlatých, můstek ke koni za šest zlatých a kovaná čtyři a půl metru dlouhá šplhací tyč za čtyři zlaté. Později ještě firma dodala jednu žíněnku za osmnáct zlatých.

Ještě v tomtéž měsíci se do Sokola přihlásilo dalších 42 občanů, z nichž byl odmítnut pouze jeden občan, který byl „...*rodem i smýšlením Němec...*“¹⁹

¹⁹ Třeboňský svět, roč. 1993. č. 2., s. 9.

Obrázek 9. Pozvánka ke slavnostnímu rozvinutí sokolského praporu. Získáno z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

Dne 27. srpna se jednota účastnila sletu tábořské Žižkovy župy konaného v Soběslavi, kde několik jejích členů získalo 1. místo ve skoku do dálky. Jako samostatná organizace vystoupila třeboňská tělocvičná jednota Sokol až 17. a 18. září roku 1893, kdy se konaly oslavy Jana Kollára. Tehdy jednota cvičila na náradí ve Stromovce. Koncem tohoto roku měla tělocvičná jednota již 139 členů, ať už jen přispívajících, nebo činných.

Postupem času začal být prostor v zahradách na Kocandě více a více nevyhovujícím, a proto se jednota rozhodla usilovat o získání vlastní tělocvičny, na kterou zorganizovala sbírku v roce 1896, a pro větší efektivitu a motivaci potencionálních přispěvatelů nechala vyrobit 2000 kusů doutníkových špiček značky Tyrš, které na sobě měly nápis *Ve prospěch stavby sokolovny v Třeboní*. Prozatím jednota využívala zahradu v parkánu u pivovaru. Na zimní období byl k dispozici prostor besedního sálu, do kterého byly jednotou zakoupeny cvičební pomůcky. Důležitost třeboňské jednoty byla evidentní i z toho důvodu, že místní ženy věnovaly osmdesát

zlatých, aby si jednota nechala vytvořit svou první reprezentační vlajku. Pro její vytvoření byla poptána firma V. Štědrého z Chomutova²⁰, který vlajku ušil za sto zlatých.

Obrázek 10. První sokolský prapor třeboňské jednoty. Získáno z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

Roku 1896 v červenci se tělocvičná jednota opět zúčastnila sletu Žižkovy župy v Táboře, na kterém její družstvo mělo nejvíce účinkujících ze všech přítomných jednot.

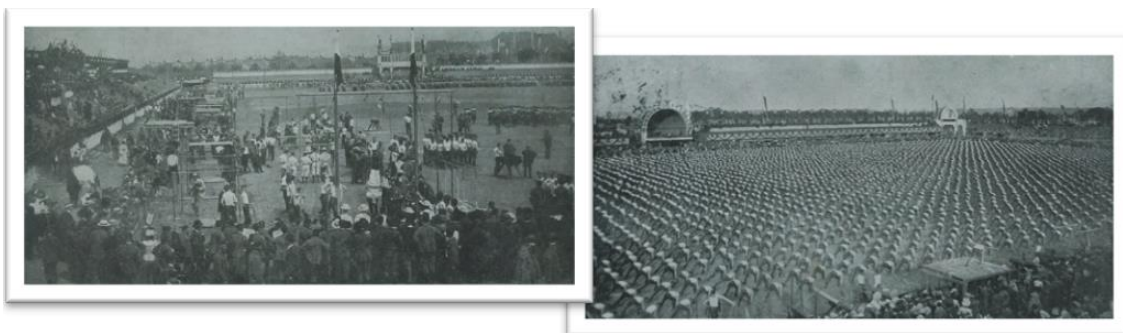
Od roku 1896 začala aktivita jednoty upadat, a proto se hledal způsob, jak ji znovu přivést k životu. Tehdy se cvičilo v celkem sedmdesáti hodinách se šesti set dvěma *borci*. Průměrně tak v jedné hodině cvičilo osm a půl cvičence. V říjnu se necvičilo skoro vůbec, jelikož návštěvnost byla tragická. Proto se dočasně cvičení sloučilo s dorostenci.²¹ Rozhodlo se tehdy o založení ženského oddílu, načež se do něj zapsalo 47 žen.²² V roce následujícím byla situace o dost optimističtější. Odcvičilo se devadesát sedm hodin a celkem se na cvičení dostavilo tisíc sto cvičenců. To je průměrně dvanáct cvičenců v hodině. Nejvíce jich bylo na jedné hodině přítomno dvacet čtyři a nejméně pouhých pět.²³ V roce 1898 byla založena sdružující českobudějovická župa Husova, pod kterou třeboňská jednota spadala. Bohužel ale došlo k tomu, že starosta jednoty rezignoval a na mimořádné valné hromadě se řešilo, zda jednotu zrušit nebo zachovat. Díky A. Melicharovi, který apeloval (mimo jiné tím, že by rozpuštění jednoty budoucí generace neodpustily) na udržení jednoty Sokol, naštěstí svou existenci jednota obhájila a o to větší byla snaha o její návrat k životu. Velmi důležitým impulsem ke znovuzrození bylo zapůjčení tělocvičny v třeboňské chlapecké škole. Tato tělocvična byla již vybavena odpovídajícím kvalitním nářadím a nic nebránilo postupnému rozkvětu jednoty.

²⁰ SOKA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 1, karton 1.

²¹ SOKA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, Kniha družstev, kniha 26.

²² Tento oddíl byl následně roku 1910 připojen k jednotě jako její plnohodnotná součást.

²³ SOKA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, Kniha družstev, kniha 26.

Obrázek 11. Třeboňští sportovci se zúčastnili čtvrtého sokolského sletu v Praze roku 1901. Získáno z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

V tento rok se také konal valný sjezd, na kterém se vydala řada ustanovení (cvičební rozvrhy, závody a statistické tabulky). Nastaly i změny organizační, kdy se řešilo zřízení okrsků.

Ve dnech 27.–30. června a 1.-2. července 1907 se v Praze konal již pátý všesokolský slet, na kterém cvičilo osm tisíc cvičenců z celé republiky.²⁴ Muži zde cvičili prostnou a ženy s kužely. Koncem roku 1912 měla třeboňská tělocvičná jednota Sokol již 240 členů.

Významným milníkem v působení sokolské jednoty byla 1. světová válka, do které příkazem muselo nastoupit 62 členů. Ti si v ní také utvořili rotu s názvem *Nazdar*. Třeboňská jednota byla jedna z prvních, kdo pocítil nepříjemné následky první světové války, když jí v říjnu 1914 bylo nařízeno odklizení veškerého cvičebního nářadí z tělocvičny. Tím později došlo k pozastavení činnosti.²⁵

Počínaje rokem 1916 se činnost jednoty pozastavila, aby pak v roce 1917 zanikla zcela. Tehdy se sešel správní výbor, jehož zápis zněl: „...*Správní výbor se sešel dne 24. března a usnesl se svolati na den 2. června řádnou valnou hromadu. V řádné valné hromadě bylo přítomno 11 členů, volby nekonány a potvrzeny pouze na dále volby z roku 1915. Jiných schůzí v tomto roce nebylo a život jednoty úplně zanikl...*“²⁶

Přesně v den konce 1. světové války začal fungovat Národní výbor, který nařídil třeboňské jednotě sokolské, aby udržovala disciplínu, čímž jednotu znovu obnovil, a taktéž neopomenul zmínit angažovanost členů jednoty ve válce a připomenul ty, kteří ve válce zemřeli.

²⁴ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, karton 11.

²⁵ Hadač, V. (1933). *Čtyřicet let tělocvičné jednoty Sokol v Třeboni*. Jihočeský obzor, roč. 1933. č. 27., s. 4.

²⁶ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň. *Pamětní kniha tělocvičné jednoty „Sokol“ v Třeboni*. Inv. č. 1.

Po rozpadu Rakouska-Uherska bylo zapotřebí náš stát chránit a tímto úkolem byl pověřen právě Sokol. „...Poválečná doba vyznačovala se myšlenkovým zmatkem a kvasem, národ dosud porobený a utlačený octl se mezi ostatními národy svobodný a rovnocenný, rodily se nové myšlenky a nový přesvědčení politicko-hospodářská, český člověk, jenž do té doby byl ničitelem a rozvratníkem, měl nastoupit nové cesty k uskutečnění odvěkých národních ideálů, měl a chtěl pracovat pro vlastní stát. Sokolstvo v duchu příkazu svých zakladatelů, jichž ideály se dle slov Masarykových plně osvědčily, hledalo také nové směrnice svojí práce výchovně, již se věnovalo přes šedesát let, a tak se roku 1924 v prosinci sešel sedmý valný sjezd, aby po pracném jednání a zodpovědném uvažování uzákonil svá usnesení, jimiž stanoven program sokolské práce pro všechno členstvo v novém samostatném státě do dalších desíletí...“²⁷

Obrázek 12. Náčrt na celkové řešení pozemku Sokola v Třeboni. Získáno z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

Znovu se začala řešit otázka vlastní tělocvičny, pro kterou si jednota našla dvě vyhovující místa, a to panskou louku za gymnáziem a louku u Nového dvora (Blata). Nakonec došlo ke koupi louky u Nového dvora, i přesto, že byla rašelinitá a bylo zapotřebí navést podloží do výšky 120–140 cm, což bylo dvacet šest tisíc metrů krychlových podloží. Velmi dlouho se uvažovalo nad tím, který ze dvou pozemků jednota zakoupí a po zvážení tehdejší finanční situace se přeci jen rozhodla zakoupit pozemek horší, ale zato levnější.

Práce na budoucím cvičišti byly zahájeny v březnu 1923 a byly ukončeny v červnu 1924 s celkovými náklady 161.960,61,- Kčs. Za betonovou desku, která sloužila jako

²⁷ SOKA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, karton 1, folio 47.

podpora základů, jednota zaplatila 3.700,- Kčs, za celou stavbu budovy pak 41.330,- Kčs. Hudební pavilon vyšel na 7.780,75,- Kčs., pevné tělocvičné nářadí na 35.000,- Kčs., a jeho zabetonování na 2.400,- Kčs. Zavedení vody do budovy a zařízení sprch a šaten stálo 10.387,14,- Kčs., elektrické instalace 2.628,83,- Kčs., instalace hromosvodu na budově a hudebním pavilonu 1.153,64,- Kčs., vnitřní zařízení šaten a sborovny 3.065,50,- Kčs., zábradlí kolem cvičiště a sedátek i s prkny, která jsou v zásobě pro veřejné cvičení 1.300,- Kčs., cihly 9.800,- Kčs., stavební dříví 14.202,07,- Kčs., vápno 2.000,-Kčs., kladinové zařízení 1.104,90,- Kčs., a na menší úpravy se vynaložilo 9.007,78,- Kčs. Díky tomu, že při výstavbě pomáhali také třeboňští cvičenci, tak se náklady na stavbu letního cvičiště snížily o několik desítek tisíc korun. Nicméně i přes to měla jednota za výstavbu dluh ve výši padesát tisíc korun. Byla tak uspořádána sbírka, a zvláště týdeník Jihočeský Obzor žádal třeboňské občany, kteří emigrovali do Spojených států amerických, aby do sbírky přispěli.

Na cvičiště byly pořízeny například šplhací tyče (1 tyč devět metrů vysoká, 1 tyč sedm metrů vysoká, 4 tyče pětimetrové), a šplhací lana (1 lano devět metrů dlouhé, 1 lano sedmimetrové, 4 lana pětimetrová, 1 lano pětimetrové s uzly, 1 jednovazový pětimetrový žebřík, 1 dvouprovazový pětimetrový žebřík). Architektonický projekt nového cvičiště si pak vyžádalo ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, aby ho mohlo prezentovat na mezinárodní hygienické výstavě v Amsterdamu a Štrasburku, jako *příklad vzorového řešení*. Toto nové cvičiště bylo následně pojmenováno *Tyršovo cvičiště*. Slavnostní otevření nové tělocvičny proběhlo 1. června 1924. O této události psal také týdeník Jihočeský obzor. „...*Tělocvičná Jednota Sokol otevře v ten den nové, moderní, krásné letní cvičiště, na něž nejen členstvo Sokola, ale celé město a všechno vlastenecky cítící občanstvo může být opravdu hrdo. Bratři uskutečněním tohoto cíle provedli opravdový a krásný čin. ... Pravda, není to ještě Sokolovna, není to ještě to, po čemž všichni, jímž krásná a vznešená idea sokolská k srdci přirostla, touží, ale i tak je pomyšlení na vykonaný čin radostnou předtuchou, že v brzké budoucnosti dosaženo bude mety poslední – postavení Sokolovny...*“²⁸ Pro cvičence bylo vystavení letní tělocvičny velmi důležitým krokem, jelikož dosud museli využívat pouze školní tělocvičnu, ve které bylo přes léto příliš horko. Od té doby ale mohli cvičit venku,

²⁸ Jihočeský obzor, roč. 1924. č. 22. s. 5.

anebo v prostorách, které tomu byly přímo uzpůsobené. V tomto novém letním cvičišti bylo to nejmodernější cvičební náčiní, místnost, která byla přímo vytvořená pro nacvičování skoků a prostných a venku pak byla dvě stě metrů dlouhá běžecká dráha. V areálu měli cvičenci k dispozici budovu, ve které se skladovalo nářadí, byly zde sprchy a společenská místnost. Po celý rok se na letním cvičišti hrál volejbal a házená.

Obrázek 13. Letní cvičiště tělovýchovné jednoty Sokol v Třeboni. Získáno z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

Průměrný počet cvičenců na jedné hodině byl v únoru tohoto roku dvacet jedna mužů, sedmnáct žen, třicet tři dorostenců, dvacet dorostenek, sedmdesát jedna žáků a dvacet šest žaček.²⁹ V následujících letech se ještě dobudovala hrací plocha na házenou a dětský koutek. Členové tělocvičné jednoty byli tak ohleduplní, že začali týdně od každého vybírat jednu korunu, aby i chudí členové mohli cvičit na všesokolském sletu v Praze v roce 1926.

Roku 1927 se rozhodl odstoupit dosavadní starosta tělocvičné jednoty Sokol v Třeboni, p. Tichý a musel se zvolit starosta nový. Na valné hromadě byl zvolen starostou Antonín Gabriel, za prvního místopředsedu Karel Gärtner a za druhého místopředsedu Růžena Kučerová. Zavedla se také pětihodinová pracovní povinnost, a to

²⁹ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, karton 1, folio 107.

hlavně z důvodu, aby se zajistilo dokončení hřiště pro mladé a dokončení házenkářského hřiště. Kdo těchto pět povinných hodin práce nesplnil, tomu byla udělována pokuta ve výši dvě koruny za každou neodpracovanou hodinu. Na této valné hromadě bylo stoprocentně odhlasováno zvýšení příspěvků o dvě koruny ročně, aby za tyto peníze mohly být zakoupeny slavnostní kroje. V těchto krojích pak členové třeboňské jednoty vyšli naproti členům Žižkovského Sokola, kteří přijeli do Třeboně 5. června 1927. Třeboňští jim vyšli naproti a setkali se s nimi na Kopečku, kde měl tehdejší starosta Antonín Gabriel svůj proslov. Žižkovské družstvo také přijelo v krojích, a dokonce v celým trubačským sborem. Po prosloveh obou starostů jednot se obě jednoty vydaly za hudebního doprovodu a s prapory v čele směrem do města, kde pražskou Žižkovu jednotu vítal purkmistr Večerník.³⁰

V roce 1927 si třeboňská jednota Sokol pronajala od Správy státních rybníků v Třeboni rybník Oul, aby na něm mohla provozovat v létě koupaliště a v zimě bruslařskou plochu³¹.

Roku 1932 byla vyrobena plaketa Miroslava Tyrše kamenickým závodem z Chlumu u Třeboně³² a ta byla postavena právě na třeboňském letním cvičišti. Původně však správní výbor žádal třeboňskou radu o to, aby na Tyršovu počest byla některá z třeboňských ulic pojmenována právě po něm. Toto městská rada zamítla, ale vznesla návrh právě na postavení Tyršovo plakety. Ta byla nakonec zasazena do žulového pomníku, který vytvořil p. Řimnáč z Chlumu u Třeboně. Celkem vyšel pomník s plaketou na 1983 korun.³³

O tři roky později bylo u cvičiště vybudováno kromě herní plochy na házenou také hřiště na volejbal, dva tenisové kurty a dětské hřiště.

V roce 1934 už se evidentně tušilo, že přijde změna politické situace a možné ohrožení vlasti. Proto ČOS³⁴ v říjnu toho roku vyzvala sokolské jednoty, aby vypracovaly plán právě pro tyto případy. Aby si ověřila připravenost družstev, připravila takzvaný *poplach na zkoušku*. Ten se konal na jaře 5. května 1935 na Sokolském stadionu v Českých Budějovicích ve 14:30. Třeboňské družstvo se sešlo ten den ve 12 hodin na

³⁰ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, karton 1, folio 118.

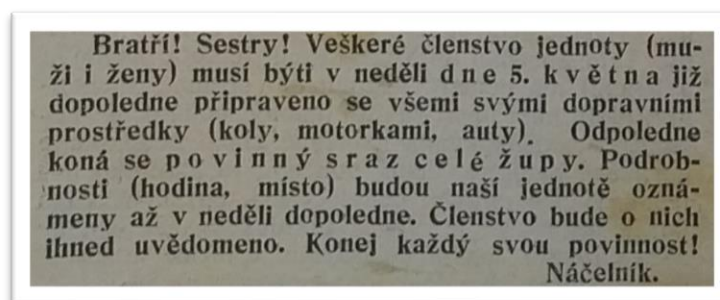
³¹ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 4, karton 22.

³² SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 5, karton 29.

³³ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, karton 1, folio 146.

³⁴ ČOS - Česká obec sokolská.

Tyršově cvičišti „...se všemi dopravními prostředky, které členstvo může sehnati (kola, motocykly, auta)...“³⁵ Informace o srazu byly zveřejněny také v Jihočeském Obzoru č. 19, str. 5 ze 4. května 1935.

Bratří! Sestry! Veškeré členstvo jednoty (muži i ženy) musí být v neděli dne 5. května již dopoledne připraveno se všemi svými dopravními prostředky (koly, motorkami, auty). Odpoledne koná se povinný sraz celé župy. Podrobnosti (hodina, místo) budou naší jednotě oznámeny až v neděli dopoledne. Členstvo bude o nich ihned uvědomeno. Konej každý svou povinnost! Náčelník.

Obrázek 14. Článek, ve kterém bylo sokolské družstvo svoláváno na poplach na zkoušku. Získáno z novin Jihočeský obzor, ročník 1935. č. 19, str. 5.

Župa Husova provedla v neděli 5. května náhlý sraz mužů na zkoušku. Členstvo mělo ukázati, že je si plně vědomo vážnosti doby a že je vždy připraveno. bude-li toho třeba, háiti svobodu a samostatnost našeho státu. Do Č. Budějovic sjelo se veškeré mužské členstvo, které disponovalo nějakými dopravními prostředky, a shromáždilo se i.a sokolském stadionu. Viděli jsme tam mladé i staré — sokolská kázeň se osvědčila. Spousta automobilů, motocyklů i kol. K shromážděným promluvil župní náčelník br. Brož, místostarosta dr. Antengruber a zástupce českobudějovické posádky, jehož řeč se zvláště líbila. Sraz byl ukončen zahráním státní hymny a pak po okrscích byla probrána nová pořadová zavedená po způsobu vojenském. K večeru se účastníci rozjeli do všech konců župy spokojeni, že dobrá věc se podařila. Tak byl vykonán bez hluku zase kus sokolského programu. Celková účast mužů na srazu byla 1117, z třeboňské jednoty se zúčastnilo 72 mužů, t. j. třetina všech mužů jednoty, z toho 32 na kolech, ostatní v autech a na motocyklech. Na sraz na třeboňském Tyršově cvičišti se kromě uvedeného počtu dostavilo ještě 30 bratří, kteří pro nedostatek dopravních prostředků nemohli se srazu v Č. Budějovicích zúčastniti. Je zřejmo, že sokolstvo stojí na stráži a svou povinnost koná.

Obrázek 15. Článek o průběhu poplachu na zkoušku. Získáno z novin Jihočeský obzor, ročník 1935. č. 20, str. 5.

V den konání poplachu na zkoušku se na Tyršovo cvičiště dostavilo 102 mužů, kteří sebou měli 32 kol, šest motocyklů a šest osobních aut. Ani tolik dopravních prostředků ale nestačilo na to, aby se všichni mohli dopravit na stadion do Českých Budějovic, a tak třicet členů bylo posláno zpět domů. O tom, jak probíhal poplach na zkoušku, opět napsal článek Jihočeský obzor č. 20, str. 5.

³⁵ SOKA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, karton 11.

Buchenwaldu³⁸. Celková činnost jednoty byla zastavena ujednáním ze dne 13. dubna 1941³⁹, kdy o jejím ukončení rozhodl okresní hejtman z okresního úřadu v Třeboni. Následovalo zabavení veškerého majetku včetně cenných papírů a vkladních knížek, v celkové hodnotě 16.566 Kčs, které byli odevzdány úřadu Kreditanstalt der Deutschen⁴⁰ v Praze⁴¹. Letní cvičiště tehdy využívala Nazionalistische Volkswohlfahrt⁴² a nářadí z něj si zabrala Luftwaffenschule⁴³. Reprezentační prapor jednoty Sokol byl naštěstí zachráněn, a to doslova na poslední chvíli zásluhou bývalého správce Karla Richtera. Ten ho vzal z hromady vyřazených věcí a uschoval ho do té doby, než bylo bezpečné ho znovu ukázat. Tehdy okresní úřad v Třeboni nařídil odstranit veškeré označení související se Sokolem.

Z této velmi nepříznivé situace se ale jednota velmi rychle vzpamatovala a 25. května 1945⁴⁴ opět pravidelně začala cvičit. Novinkou v aktivitě třeboňské jednoty sokolské bylo pořádání letních táborů, které byly velmi oblíbené.

Jelikož se během druhé světové války byla činnost Sokola pozastavena, trpělo tím také letní cvičiště, a hlavně tělocvična ve veřejné škole, kterou cvičenci velmi často využívali. Na letním cvičišti bylo rozbité večerní osvětlení a dřevo v tělocvičně napadla dřevomorka, tudíž se musela opravit. Plánované dokončení oprav školní tělocvičny bylo v říjnu nebo listopadu. Z toho důvodu představitelé třeboňského Sokola požádali ministerstvo národní obrany v Praze prostřednictvím posádkového velitelství v Třeboni, aby jim byla zapůjčena krytá tělocvična u kasáren po dobu jednoho až dvou měsíců. Cvičit v ní chtěli čtyřikrát týdně, přičemž v pondělí a ve čtvrtek by cvičily ženy a v úterý a pátek muži. Cvičení se mělo konat vždy od 17 do 22 hodin.

³⁸ Buchenwald - bývalý koncentrační tábor v dnešní spolkové zemi Thüringen (Německo).

³⁹ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 1, karton 4.

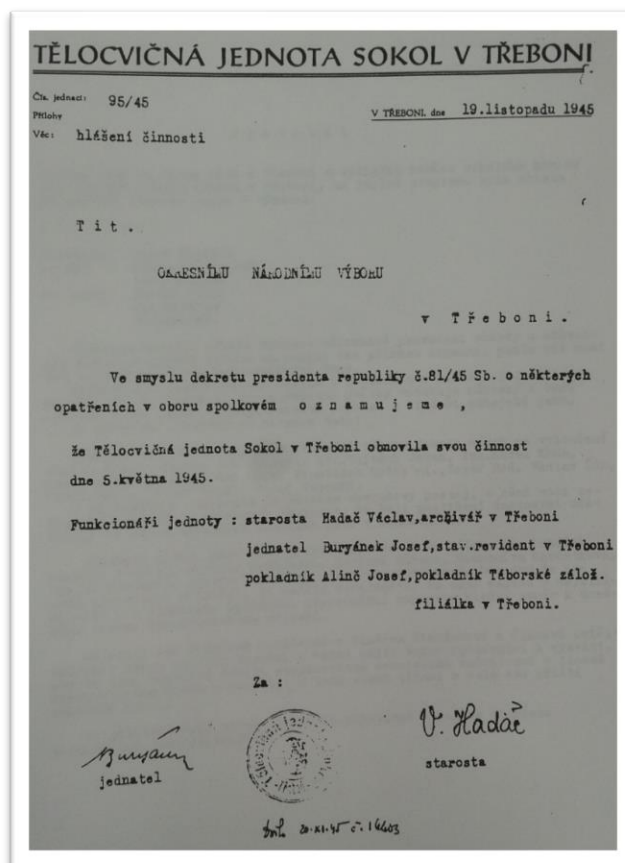
⁴⁰ Kreditanstalt der Deutschen - Významný německý peněžní ústav z dob druhé světové války.

⁴¹ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 1, karton 1.

⁴² Nazionalistische Volkswohlfahrt - Národněsocialistická organizace pro péči a blahu lidu, po roce 1935 součástí NSDAP (Národně socialistická německá dělnická strana).

⁴³ Luftwaffenschule - Škola německého vojenského letectva.

⁴⁴ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 3, karton 16.

Obrázek 17. Oznámení o obnovení činnosti tělovýchovné jednoty Sokol v Třeboni z 19. listopadu 1945. Převzato z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

5.3 Tenis

Vznik tenisového klubu lze datovat do roku 1909, kdy po několika měsíčním jednání byl vznik odsouhlasen valnou hromadou, které dal podnět na zřízení hejtman Dostražil.

Začátky klubu tenistů byly opravdu velmi progresivní, jelikož již následující rok po vzniku klubu mělo družstvo dvacet tři tenistů, a to také bylo důvodem pro žádost o grant na vytvoření herního dvorce. Následující rok ale mělo družstvo členů o dvacet více a jeden dvorec pro ně již nebyl dostačující. Proto valná hromada poskytla grant ve vyšší hodnotě, aby se mohly vybudovat kurty dva, a to podél cesty, která vedla k budově gymnázia. Vybudování dvorců připsalo třeboňskému klubu prvenství ve vlastnictví vlastních herních dvorců. Třeboňský tenis se stal významnou ikonou tohoto města, a nejen na zápasech, ale i na tréninzích se fanoušci tohoto sportu setkávali. Třeboňské družstvo v tomto období nenašlo soupeře v celém Jihočeském kraji.

Stejně jako většinu ostatních sportů i tenis ovlivnila první světová válka, během které třeboňské tenisové kurty zely prázdnotou. Po roce 1918 se ale na dvorcích začal znovu objevovat život a začaly se znovu pořádat tenisové turnaje. Velkou změnou pro klub byl nástup nových hráčů. Z původních sestav nezůstalo mnoho. Jedním z těch původních byl p. Tůma, který se lásky k tenisu nevzdal a působil v něm alespoň jako poradce pro nové tenisty třeboňského klubu. Roku 1933 měl klub členů již osmdesát. Významným krokem pro třeboňské tenisty byl vznik Jihočeské tenisové župy, což zapříčinilo také vznik nových družstev čili soupeřů pro třeboňské.

Velmi úspěšným týmem tenistů byli následující: Husák, Metzl, bratři Šteflové, Gross, sestry Jungrovy, Hňoupek, Barborová, Jechentálová, Jožík a Voráček. Tito tenisté vyhrávali mnoho turnajů až do dob druhé světové války, která způsobila zánik tenisového klubu.

5.4 Fotbal

První zmínka o organizované formě fotbalu je z roku 1910, kdy se studenti místní třeboňské střední školy ve svém volném času tomuto sportu věnovali. Dokonce si pro svá družstva tvořili vlastní jména. Tato polovičatá organizovanost fotbalu trvala až do konce první světové války. Až v dubnu prvního roku nové republiky Ing. Tůma a J. Kokoška nechali vzniknout nový fotbalový klub. To znamená, že v letošním roce tento klub oslaví již sté výročí od svého vzniku.

Bohužel velká vzdálenost fotbalového hřiště zapříčinila opadnutí zájmu ze strany fotbalistů a aktivita klubu se pozastavila. Roku 1924 nové představenstvo Sportovního Klubu Třeboň 1884 rozhodlo o pronájmu plochy v Mokřích Lukách. Činnost fotbalového klubu zde byla zahájena zápasem s družstvem z rakouského Gmündu, který skončil výsledkem 5:0 pro třeboňské.

Do nové hrací plochy bylo třeba investovat nemalé finanční prostředky, ale díky značnému zájmu ze strany stálých a nově přibývajících členů, se tyto investice velmi vyplatily a návratnost byla jistá. Po mírném zakolísání úspěšnosti týmu zapříčiněným zejména odchodem některých hráčů do tehdy povinné vojenské služby, byla již v roce 1933 v Třeboni tři úspěšná družstva fotbalistů. Bylo to družstvo A týmu první třídy, družstvo B týmu první třídy a družstvo *starých pánů*. Svou aktivitou a úspěchy se třeboňský fotbalový klub zařadil na příčku nejúspěšnějšího fotbalového klubu

v Jihočeském kraji. „...*Fotbalisté sehráli 55 utkání (31 vítězných, 11 remis, 12 proher) se skóreem 246:144...*“⁴⁵ S příchodem okupace v roce 1939 činnost fotbalového klubu, stejně jako činnost většiny ostatních klubů a oddílů, zanikla.

Obrázek 18. Fotbalové mužstvo SK Třeboň 1884. Fotografie převzata z: *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.

5.5 Házená

Počátky házené v Třeboni roku 1918 byly poněkud chaotické, jelikož ještě nebyla utvořena pevná pravidla pro hru, a tak se stávalo, že v týmech hrály různé počty hráčů a vládli chaos. Největšího úspěchu tento sport dosahoval zejména u dorostu a mládeže. Neznalost pravidel se projevila hned při první účasti na turnaji v Praze, kde se ukázalo, že třeboňští hráči pravidla neznají vůbec, a proto se z turnaje stal spíše trénink, kde jiná družstva učila to třeboňské, jak se házená správně hraje. Třeboňští celkem rychle pravidla házené vstřebali, a za nedlouho se stali nejlepším družstvem házenkářů v celém Jihočeském kraji.

Období třeboňské házené utichlo poté, co oddíl zažádal o členství ve Svazu házené, což ale zamítla Jihočeská župa sokolská, jelikož se domnívala, že by došlo ke

⁴⁵ *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň, s. 37.

kolizi povinností oddílu vůči Sokolu a současně ke Svazu házené. Toto období bylo ukončeno jednak díky třeboňskému Junákovi, který házenou začal hrát v roce 1924 a také díky tamním studentům gymnázia, kteří apelovali na předsedu fotbalového klubu v Třeboni Antonína Honzíka, aby jim povolil start na turnaji v české házené v Českých Budějovicích v roce 1931, a zároveň požádali, aby mohl oddíl házené existovat jako součást fotbalového klubu. Žádosti bylo vyhověno, a tak mohl oddíl naplno a oficiálně soutěžit v závodní házené.

Významnou událostí pro třeboňské družstvo házené byla účast v české lize házené roku 1941, čímž se zapříčinilo založení samostatného házenkářského oddílu. První z ligových zápasů proti Holoubkovu byl ale pro třeboňské hráče z počátku velmi nevydařený, jelikož chvíli po zahájení zápasu byl tým oslaben kvůli zlomené noze útočníka Píchy. Ten nicméně bolest dokázal překonat a zbytek zápasu doslova „...odskákal na jedné noze a vstřelil ještě dvě branky...“⁴⁶ Díky tomu Třeboň zápas vyhrála.

Druhá světová válka se nedomyslitelně dotkla i třeboňského týmu házenkářů. V roce 1942 byla činnost házenkářského týmu pozastavena a největším zásahem byla poprava starosty Třeboně Františka Adama, který házenou v Třeboni velmi podporoval, a zejména umožnil vznik samostatného oddílu.

Po nucené sportovní pauze družstvo opět začalo hrát, nicméně první zápas s Rokycany prohrálo 4:13, ale v dalším zápasu se Spartou již zvítězilo stavem 9:5. Házená se v tu dobu stávala čím dál tím více populárnějším sportem a na zmíněné utkání se Spartou přišlo kolem 1000 diváků. Tehdy to bylo naposledy, co tým Třeboně hrál v nejlepší sestavě dosud, a předpokládalo se, že dosáhne i na titul mistra. Bohužel v dalších letech byli odejiti někteří významní představitelé házené v Třeboni a poté dokonce i někteří hráči. I přes toto všechno družstvo házené zvítězilo v dalším zápase s Viktorií Plzeň stavem 9:8 a to jim zajistilo druhé místo v lize. Na první pozici se tehdy umístilo družstvo Slávie Praha. S tou se třeboňští utkali znovu na podzim v zahajujícím zápase, kam se přišlo podívat tisíc šest set diváků.

⁴⁶ Informační portál – Třeboň. (2018). Získáno z www.infotrebon.cz/serial-o-hazene-v-treboni.

Házená zprudka získávala na popularitě a bylo založeno ženské družstvo házené, a to zejména díky náčelníkovi Píchovi, který nechal vytvořit dvě družstva dospělých a jedno družstvo házenkářek dorostenek.

Obrázek 19. Uznání pro družstvo SK Třeboň 1884 z roku 1943. Získáno z materiálu SOkA Jindřichův Hradec, fond Sportovního klubu Třeboň do roku 1948.

Roku 1942 se uskutečnil *Honzíkův memoriál*, který úspěšnou sezónu házenkářů zakončil. Vítězem desetiletého turnaje se stal SK Třeboň 1884. Memoriálu se účastnilo i druhé házenkářské mužstvo Třeboně (Junák). Na memoriál se přišlo podívat tisíc čtyři sta diváků.

Historicky první zápas ženského družstva házené byl se župou SK Tábor, kde prohrály pouze 4:5, a na zápas se bylo podívat pět set fanoušků. Nutno podotknout, že tým žen měl důkladnou přípravu. Ženy se na trénink scházely třikrát týdně. I přes veškerou snahu a aktivitu se ženské družstvo v letech 1946–1947 rozpadlo.

Významným rokem pro házenou se stal rok 1943, kdy tým dorostenců získal titul mistra Čech. V tomto roce se odehrálo celkem 170 zápasů celkem deseti družstvy. O rok později v roce 1944, kdy to bylo již 60 let od doby, co se házená začala v Třeboni hrát,

třeboňští házenkáři sestoupili z ligy. Jelikož v té době byl v představenstvu města pan Stanko, který byl německého původu, nebylo možné, z důvodu jeho zákazu, výročí tohoto sportu řádně oslavit.

V témže roce mělo družstvo za úkol být nejvýše šesté v ligové soutěži. Jelikož se jim to nepodařilo, tak v druhé polovině roku začali hrát soutěž divizní. Tu ale nedokončili, kvůli právě probíhajícímu konci druhé světové války.

Šedesátileté výročí družstvo oslavilo až v roce 1945, kdy bylo jmenováno nové představenstvo a v něm od té doby jako předseda stál právě Antonín Honzík, podle nějž byl pojmenován jeden z turnajů.

Obrázek 20. Třeboňské družstvo dorostu házené z roku 1945. Převzato z: *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.

Jedním z nejvýznamnějších hráčů tehdejší sestavy byl Jaroslav Kubíček, který byl v roce 1945 zabit ve vlaku letci nepřátelských vojsk při náletu. Tato událost byla pro třeboňské házenkáře velmi citelnou ránou, ze které se dostávali ještě několik měsíců.

5.6 Klub československých turistů

První archivní zmínky o Klubu československých turistů v Třeboni jsou ze 4. července 1922, kdy mu bylo Jihošumavskou župou Klubu československých turistů přislíbeno vyvěšení orientačních tabulek. Lesy tehdy patřili Schwarzenbergům a ti to

museli nejdříve povolit. Povolení pak přišlo pod podmínkou, že si třeboňský odbor cedulky vyvěsí sám. Každá z cedulek musela mít na sobě napsaný název lesního ředitelství, podle toho, v jakém obvodu byla umístěna, a poblíž německých hranic musely být názvy dvojjazyčné.⁴⁷

Obrázek 21. Členský průkaz do klubu Československých turistů z roku 1922. Převzato z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond Klub československých turistů Třeboň.

V archivu není mnoho dochovaných dokumentů a informací o turistickém klubu v Třeboni, a proto další zmínka je až z roku 1928. V tomto roce turisté absolvovali, kvůli špatnému počasí, pouze čtrnáct výletů za účasti celkem 153 osob. Průměrně tak na jednom výletu bylo 10 osob a ušlo se celkem 195 kilometrů. Nejvýznamnější výlet byl ke Staňkovskému rybníku a na Hlínu k rybníku Rožmberk. Předseda klubu na této cestě chtěl postavit orientační tabuli, a proto jí celou cestu vezl na trakaři.

Na podzim, když už nebylo vhodné počasí k pořádání výletů do přírody, scházeli se turisté v klubovně u Hroznu, kde se plánovaly další výlety na příští rok. Když napadl sních, tak jezdili turisté hromadně lyžovat, ačkoli někteří z nich, jak je zmíněno v zápisu

⁴⁷ SOKA Jindřichův Hradec, fond Klub československých turistů, karton 3.

z roku 1928, „...naříkali na dřinu a umiňovali si na příště dáti přednost kanapi, radiu a čaji...“⁴⁸

Čís. odboru: 128	Odbor Klubu čs. turistů v Třeboni					Čís. odboru: 128
Čís. ústředí:	Jméno rodinné: Buriánek					Čís. ústředí:
	křestní: Josef					
Přistoupil do odboru: 10. / 6. 1928.	Člen:	činný /	výkonný ---	rodinný ---	akadem. --	zakládající ---
Přestoupil do odboru:	Byl dosud členem odboru: nebyl					Příjmení a jméno: Josef Buriánek
/ 192	Zaměstnání: úředník 5editel. stát. statků a lesů v Třeboni					
	Adresa (místo, země, ulice a číslo): Třeboň Rožmberská ulice					
	Odbor: Třeboň					
Tento list zůstane odboru pro lístkový seznam členů!						
<small>VŠETRŮČKA & SPOL.</small>						

Obrázek 22. Přihláška do klubu Československých turistů z 10. června 1928. Převzato z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond Klub československých turistů Třeboň.

Třeboňští členové Klubu československých turistů podporovali také turistický ruch. Aby zvýšili návštěvnost cizinců, tak ve městě zajistili letní byty, ve kterých se cizinci mohli ubytovat za velmi mírný poplatek, opatřili lavičky a také orientační cedule. Bohužel tak jako v dnešní době, docházelo tehdy k vandalismu a ničení. Kromě toho bylo také jejich náplní pořádání výletů pro školy, zajišťování noclehů a stravy. Velmi aktivním členem Klubu turistů treboňských byl tehdejší předseda, který označil velmi mnoho turistických míst a také pořádal výlet k šedesátiletému výročí gymnázia v Třeboni, a to k rybníku Svět. Tehdy požádal ředitelství státních drah, aby výletní vlak zastavil o zastávku dále, než kde tradičně končil, aby to turisté neměli tak daleko.⁴⁹

⁴⁸ SOKA Jindřichův Hradec, fond Klub československých turistů, karton 3.

⁴⁹ Tamtéž.

5.7 Sportovní rybolov

Historicky první zmínka o vzniku klubu rybolovu je z února roku 1924, kdy se konala schůze, na které se řešilo založení třeboňského klubu rybářství. Již v březnu bylo založení klubu schváleno a následně se konaly schůze, na kterých se volilo představenstvo. Klub dostal do pronájmu Zlatou stoku a také stoku u Rožmberka. Roku 1924 předseda klubu „...koupil z městských sádek a do Zlaté stoky vsadil 20 kg kaprů (43 kusů), potom ještě 50 kg kaprů (150 ks) a 15 kg línů (100 ks). U státního rybářství zamluvil 200 candátů a 15 jesenů...“⁵⁰

První sportovní rybolov se konal v květnu 1924 poté, co byly členům v hospodě p. Melichara rozdány rybářské lístky. V prosinci téhož roku měl klub již sedmdesát členů a klub se velmi slibně rozrůstal. Přirozeným krokem pak byla snaha o pronájem dalších částí rybníků, kde by členové klubu mohli působit.

Bohužel ani klubu rybářů se nevyhnuly problémy zapříčiněné druhou světovou válkou. Čím více se blížil její začátek, tím méně bylo přítomno členů na valných hromadách klubu. Po roce 1941 již klub potřeboval zvláštní povolení, aby se valné hromady mohly vůbec konat, až začalo docházet k tomu, že byly povolovány jen minimálně. Velmi odvážným činem předsedy klubu bylo zahájení schůze, které zprvu vedl v němčině a řekl následující: „...všichni přítomní jsou národnosti české a v důsledku toho se další jednání bude dít v češtině...“⁵¹ Tímto za všechny přítomné projevil nesouhlas členů klubu rybářského vůči tehdejší politické situaci. Z jeho strany to byla věta velmi riskantní, jelikož někteří ze členů byli odvedeni do koncentračních táborů za angažovanost v odboji.

5.8 Stolní tenis

Stolní tenis, tzv. ping pong, se v Třeboni začal objevovat již kolem roku 1930 a to zejména na soukromých akcích, které se konaly v budově gymnázia, nebo například v klubovně organizace Junák u Příkopského mlýna. Soutěže na úrovni začaly až v letech čtyřicátých, ve kterých vznikl oddíl stolního tenisu, který patřil pod SK Třeboň 1884. Od té doby se existence stolního tenisu v Třeboni dá považovat za oficiální. Prvním družstvem stolního tenisu byli: Malý, Janátová, Moudrý, Řeřichová, Holický, Riedl a

⁵⁰ *Historie naší organizace* – MO ČRS Třeboň. (2008), získáno 11. října 2017 z <http://www.mikrochem.cz/rybari/?odkaz=historie>.

⁵¹ Tamtéž.

Karez. Velmi brzy po vzniku oddílu toto družstvo začalo soutěžit také v rámci krajského přeboru, ve kterém se pravidelně umísťovali na předních pozicích. Bohužel po vítězné vlně oddíl na dvanáct let přestal fungovat až do roku 1957.

Obrázek 23. Výbor oddílu stolního tenisu v Třeboni. Získáno z *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.

5.9 Lední hokej

Naprosté počátky ledního hokeje nejsou přesně datovány, jelikož díky možnosti využívat v zimě zamrzlou plochu rybníka Svět, se v Třeboni hrál snad od chvíle, kdy byly vyrobeny první brusle. Organizované začátky jsou ale datovány vcelku přesně a to na 24. listopad roku 1934, kdy v rámci Junáka oficiálně vznikl nový hokejový klub. Již rok poté se hokejové mužstvo složené zejména ze středoškolských studentů účastnilo mistrovského turnaje pro středoškoláky konaného v Praze, na kterém skončilo těsně před branami finále, když ho zastavil tým táborských studentů. Skóre tohoto zápasu bylo při nejmenším velmi kuriózní, jelikož si treboňští studenti dali tři vlastní góly. Roku 1935 se ale treboňské mužstvo dostalo na výbornou úroveň a dokázalo zvítězit na mistrovství Jihočeské župy, kde zvítězili nad hokejovým mužstvem Strakonice, Pelhřimova, Písku a Jindřichova Hradce, a zajistilo si tím postup do jihozápadní divize. Za toto treboňské

hokejové mužstvo hráli: Tichý, Blažek, Komárek, Dvořák, Adam, Kaiseršat, Zelenka, Janoud, Korb, Papáček a Zvánovec.

První zápas v divizi byl s hokejovým mužstvem Plzně, který ale třeboňští prohráli 2:3. Další zápasy už ale byly vítězné. S DSK⁵² Tábor třeboňští zvítězili 4:3, s píseckým mužstvem 3:2 a s mužstvem Holoubkova 1:0. Tím se stali favority na vítězství v celé divizní soutěži a adepty do ligové soutěže. Třeboňské hokejové mužstvo čekal již jen jeden zápas s Plzní. Nicméně z finančních důvodů se třeboňští rozhodli poslední zápas prohrát a do ligy tak nepostoupili.

Ani druhá světová válka mužstvo třeboňských hokejistů nezastavila a tým šel stále kupředu. V tu dobu již spadl pod SK Třeboň 1884.

5.10 Volejbal

Vznik volejbalu v Třeboni se dá sloučit s datem vzniku volejbalu u nás vůbec. Volejbal se začal hrát rekreačně po první světové válce. Hrál se především v létě, a to v Sokole, na hřištích nebo koupalištích (Ostende). Proto o tomto *neorganizovaném* období není mnoho informací.

První zmínka o organizovaném volejbalu, kdy se třeboňští účastnili župního mistrovství, je z let 1936–1937. Tenkrát to byli členové organizace Orel – Kunft, Kolečka, Hanzal, Melichar, Pfefferle, Korbel a Nosek. Naneštěstí pro družstvo volejbalistů přišla okupace a volejbal se naprosto vytratil.

⁵² DSK – Dělnický sportovní klub.

6 Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni v letech 1945–1989

6.1 Třeboňská jednotka Sokol

V poválečném období se třeboňská jednotka sokolská snažila získat co největší část zabaveného majetku zpět o čemž svědčí i vyplněná přihláška válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry.

PŘIHLÁŠKA válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry
podle dekretu prezidenta republiky ze dne 31. srpna 1945, č. 54 Sb.

B. Škody na majetku a jiné.
Vyplní se za celý majetek poškozeného, na př. podniky vyplní jedinou přihlášku za všechny své závody, továrny a různé místnosti. Jediná podává závody provozující. Přihláška se vztahuje na všechny škody na věcech movitých i nemovitých, jakž i škody vzniklé jiným způsobem. Věci (objekty) sňaté druhu škody do příslušné třídy. Podrobný výčet, popis jednotlivých předmětů a jejich ocenění uvede ve zvláštní příloze a připojí se seznamu bez dřevěného provedení.

I. Kdo byl poškozen:
a) Jméno a příjmení (firma) Třebaňská jednotka Sokol
b) Adresa (obec, městská čtvrť, ulice, č. p.) T.ř.e.b.oň
c) Národnost, míšní příslušnost Čech
d) Politický okres Třebaň
e) Místní zastupitelství ONV
f) Územní příslušnost Třebaň
g) Pracovní místo
h) Vzdělání
i) Rodinný stav
j) Ostatní údaje
k) Ostatní údaje
l) Ostatní údaje
m) Ostatní údaje
n) Ostatní údaje
o) Ostatní údaje
p) Ostatní údaje
q) Ostatní údaje
r) Ostatní údaje
s) Ostatní údaje
t) Ostatní údaje
u) Ostatní údaje
v) Ostatní údaje
w) Ostatní údaje
x) Ostatní údaje
y) Ostatní údaje
z) Ostatní údaje
aa) Ostatní údaje
ab) Ostatní údaje
ac) Ostatní údaje
ad) Ostatní údaje
ae) Ostatní údaje
af) Ostatní údaje
ag) Ostatní údaje
ah) Ostatní údaje
ai) Ostatní údaje
aj) Ostatní údaje
ak) Ostatní údaje
al) Ostatní údaje
am) Ostatní údaje
an) Ostatní údaje
ao) Ostatní údaje
ap) Ostatní údaje
aq) Ostatní údaje
ar) Ostatní údaje
as) Ostatní údaje
at) Ostatní údaje
au) Ostatní údaje
av) Ostatní údaje
aw) Ostatní údaje
ax) Ostatní údaje
ay) Ostatní údaje
az) Ostatní údaje
ba) Ostatní údaje
bb) Ostatní údaje
bc) Ostatní údaje
bd) Ostatní údaje
be) Ostatní údaje
bf) Ostatní údaje
bg) Ostatní údaje
bh) Ostatní údaje
bi) Ostatní údaje
bj) Ostatní údaje
bk) Ostatní údaje
bl) Ostatní údaje
bm) Ostatní údaje
bn) Ostatní údaje
bo) Ostatní údaje
bp) Ostatní údaje
bq) Ostatní údaje
br) Ostatní údaje
bs) Ostatní údaje
bt) Ostatní údaje
bu) Ostatní údaje
bv) Ostatní údaje
bw) Ostatní údaje
bx) Ostatní údaje
by) Ostatní údaje
bz) Ostatní údaje
ca) Ostatní údaje
cb) Ostatní údaje
cc) Ostatní údaje
cd) Ostatní údaje
ce) Ostatní údaje
cf) Ostatní údaje
cg) Ostatní údaje
ch) Ostatní údaje
ci) Ostatní údaje
cj) Ostatní údaje
ck) Ostatní údaje
cl) Ostatní údaje
cm) Ostatní údaje
cn) Ostatní údaje
co) Ostatní údaje
cp) Ostatní údaje
cq) Ostatní údaje
cr) Ostatní údaje
cs) Ostatní údaje
ct) Ostatní údaje
cu) Ostatní údaje
cv) Ostatní údaje
cw) Ostatní údaje
cx) Ostatní údaje
cy) Ostatní údaje
cz) Ostatní údaje
da) Ostatní údaje
db) Ostatní údaje
dc) Ostatní údaje
dd) Ostatní údaje
de) Ostatní údaje
df) Ostatní údaje
dg) Ostatní údaje
dh) Ostatní údaje
di) Ostatní údaje
dj) Ostatní údaje
dk) Ostatní údaje
dl) Ostatní údaje
dm) Ostatní údaje
dn) Ostatní údaje
do) Ostatní údaje
dp) Ostatní údaje
dq) Ostatní údaje
dr) Ostatní údaje
ds) Ostatní údaje
dt) Ostatní údaje
du) Ostatní údaje
dv) Ostatní údaje
dw) Ostatní údaje
dx) Ostatní údaje
dy) Ostatní údaje
dz) Ostatní údaje
ea) Ostatní údaje
eb) Ostatní údaje
ec) Ostatní údaje
ed) Ostatní údaje
ee) Ostatní údaje
ef) Ostatní údaje
eg) Ostatní údaje
eh) Ostatní údaje
ei) Ostatní údaje
ej) Ostatní údaje
ek) Ostatní údaje
el) Ostatní údaje
em) Ostatní údaje
en) Ostatní údaje
eo) Ostatní údaje
ep) Ostatní údaje
eq) Ostatní údaje
er) Ostatní údaje
es) Ostatní údaje
et) Ostatní údaje
eu) Ostatní údaje
ev) Ostatní údaje
ew) Ostatní údaje
ex) Ostatní údaje
ey) Ostatní údaje
ez) Ostatní údaje
fa) Ostatní údaje
fb) Ostatní údaje
fc) Ostatní údaje
fd) Ostatní údaje
fe) Ostatní údaje
ff) Ostatní údaje
fg) Ostatní údaje
fh) Ostatní údaje
fi) Ostatní údaje
fj) Ostatní údaje
fk) Ostatní údaje
fl) Ostatní údaje
fm) Ostatní údaje
fn) Ostatní údaje
fo) Ostatní údaje
fp) Ostatní údaje
fq) Ostatní údaje
fr) Ostatní údaje
fs) Ostatní údaje
ft) Ostatní údaje
fu) Ostatní údaje
fv) Ostatní údaje
fw) Ostatní údaje
fx) Ostatní údaje
fy) Ostatní údaje
fz) Ostatní údaje
ga) Ostatní údaje
gb) Ostatní údaje
gc) Ostatní údaje
gd) Ostatní údaje
ge) Ostatní údaje
gf) Ostatní údaje
gg) Ostatní údaje
gh) Ostatní údaje
gi) Ostatní údaje
gj) Ostatní údaje
gk) Ostatní údaje
gl) Ostatní údaje
gm) Ostatní údaje
gn) Ostatní údaje
go) Ostatní údaje
gp) Ostatní údaje
gq) Ostatní údaje
gr) Ostatní údaje
gs) Ostatní údaje
gt) Ostatní údaje
gu) Ostatní údaje
gv) Ostatní údaje
gw) Ostatní údaje
gx) Ostatní údaje
gy) Ostatní údaje
gz) Ostatní údaje
ha) Ostatní údaje
hb) Ostatní údaje
hc) Ostatní údaje
hd) Ostatní údaje
he) Ostatní údaje
hf) Ostatní údaje
hg) Ostatní údaje
hh) Ostatní údaje
hi) Ostatní údaje
hj) Ostatní údaje
hk) Ostatní údaje
hl) Ostatní údaje
hm) Ostatní údaje
hn) Ostatní údaje
ho) Ostatní údaje
hp) Ostatní údaje
hq) Ostatní údaje
hr) Ostatní údaje
hs) Ostatní údaje
ht) Ostatní údaje
hu) Ostatní údaje
hv) Ostatní údaje
hw) Ostatní údaje
hx) Ostatní údaje
hy) Ostatní údaje
hz) Ostatní údaje
ia) Ostatní údaje
ib) Ostatní údaje
ic) Ostatní údaje
id) Ostatní údaje
ie) Ostatní údaje
if) Ostatní údaje
ig) Ostatní údaje
ih) Ostatní údaje
ii) Ostatní údaje
ij) Ostatní údaje
ik) Ostatní údaje
il) Ostatní údaje
im) Ostatní údaje
in) Ostatní údaje
io) Ostatní údaje
ip) Ostatní údaje
iq) Ostatní údaje
ir) Ostatní údaje
is) Ostatní údaje
it) Ostatní údaje
iu) Ostatní údaje
iv) Ostatní údaje
iw) Ostatní údaje
ix) Ostatní údaje
iy) Ostatní údaje
iz) Ostatní údaje
ja) Ostatní údaje
jb) Ostatní údaje
jc) Ostatní údaje
jd) Ostatní údaje
je) Ostatní údaje
jf) Ostatní údaje
jg) Ostatní údaje
jh) Ostatní údaje
ji) Ostatní údaje
jj) Ostatní údaje
jk) Ostatní údaje
jl) Ostatní údaje
jm) Ostatní údaje
jn) Ostatní údaje
jo) Ostatní údaje
jp) Ostatní údaje
jq) Ostatní údaje
jr) Ostatní údaje
js) Ostatní údaje
jt) Ostatní údaje
ju) Ostatní údaje
jv) Ostatní údaje
jw) Ostatní údaje
jx) Ostatní údaje
jy) Ostatní údaje
jz) Ostatní údaje
ka) Ostatní údaje
kb) Ostatní údaje
kc) Ostatní údaje
kd) Ostatní údaje
ke) Ostatní údaje
kf) Ostatní údaje
kg) Ostatní údaje
kh) Ostatní údaje
ki) Ostatní údaje
kj) Ostatní údaje
kk) Ostatní údaje
kl) Ostatní údaje
km) Ostatní údaje
kn) Ostatní údaje
ko) Ostatní údaje
kp) Ostatní údaje
kq) Ostatní údaje
kr) Ostatní údaje
ks) Ostatní údaje
kt) Ostatní údaje
ku) Ostatní údaje
kv) Ostatní údaje
kw) Ostatní údaje
kx) Ostatní údaje
ky) Ostatní údaje
kz) Ostatní údaje
la) Ostatní údaje
lb) Ostatní údaje
lc) Ostatní údaje
ld) Ostatní údaje
le) Ostatní údaje
lf) Ostatní údaje
lg) Ostatní údaje
lh) Ostatní údaje
li) Ostatní údaje
lj) Ostatní údaje
lk) Ostatní údaje
ll) Ostatní údaje
lm) Ostatní údaje
ln) Ostatní údaje
lo) Ostatní údaje
lp) Ostatní údaje
lq) Ostatní údaje
lr) Ostatní údaje
ls) Ostatní údaje
lt) Ostatní údaje
lu) Ostatní údaje
lv) Ostatní údaje
lw) Ostatní údaje
lx) Ostatní údaje
ly) Ostatní údaje
lz) Ostatní údaje
ma) Ostatní údaje
mb) Ostatní údaje
mc) Ostatní údaje
md) Ostatní údaje
me) Ostatní údaje
mf) Ostatní údaje
mg) Ostatní údaje
mh) Ostatní údaje
mi) Ostatní údaje
mj) Ostatní údaje
mk) Ostatní údaje
ml) Ostatní údaje
mm) Ostatní údaje
mn) Ostatní údaje
mo) Ostatní údaje
mp) Ostatní údaje
mq) Ostatní údaje
mr) Ostatní údaje
ms) Ostatní údaje
mt) Ostatní údaje
mu) Ostatní údaje
mv) Ostatní údaje
mw) Ostatní údaje
mx) Ostatní údaje
my) Ostatní údaje
mz) Ostatní údaje
na) Ostatní údaje
nb) Ostatní údaje
nc) Ostatní údaje
nd) Ostatní údaje
ne) Ostatní údaje
nf) Ostatní údaje
ng) Ostatní údaje
nh) Ostatní údaje
ni) Ostatní údaje
nj) Ostatní údaje
nk) Ostatní údaje
nl) Ostatní údaje
nm) Ostatní údaje
nn) Ostatní údaje
no) Ostatní údaje
np) Ostatní údaje
nq) Ostatní údaje
nr) Ostatní údaje
ns) Ostatní údaje
nt) Ostatní údaje
nu) Ostatní údaje
nv) Ostatní údaje
nw) Ostatní údaje
nx) Ostatní údaje
ny) Ostatní údaje
nz) Ostatní údaje
oa) Ostatní údaje
ob) Ostatní údaje
oc) Ostatní údaje
od) Ostatní údaje
oe) Ostatní údaje
of) Ostatní údaje
og) Ostatní údaje
oh) Ostatní údaje
oi) Ostatní údaje
oj) Ostatní údaje
ok) Ostatní údaje
ol) Ostatní údaje
om) Ostatní údaje
on) Ostatní údaje
oo) Ostatní údaje
op) Ostatní údaje
oq) Ostatní údaje
or) Ostatní údaje
os) Ostatní údaje
ot) Ostatní údaje
ou) Ostatní údaje
ov) Ostatní údaje
ow) Ostatní údaje
ox) Ostatní údaje
oy) Ostatní údaje
oz) Ostatní údaje
pa) Ostatní údaje
pb) Ostatní údaje
pc) Ostatní údaje
pd) Ostatní údaje
pe) Ostatní údaje
pf) Ostatní údaje
pg) Ostatní údaje
ph) Ostatní údaje
pi) Ostatní údaje
pj) Ostatní údaje
pk) Ostatní údaje
pl) Ostatní údaje
pm) Ostatní údaje
pn) Ostatní údaje
po) Ostatní údaje
pp) Ostatní údaje
pq) Ostatní údaje
pr) Ostatní údaje
ps) Ostatní údaje
pt) Ostatní údaje
pu) Ostatní údaje
pv) Ostatní údaje
pw) Ostatní údaje
px) Ostatní údaje
py) Ostatní údaje
pz) Ostatní údaje
qa) Ostatní údaje
qb) Ostatní údaje
qc) Ostatní údaje
qd) Ostatní údaje
qe) Ostatní údaje
qf) Ostatní údaje
qg) Ostatní údaje
qh) Ostatní údaje
qi) Ostatní údaje
qj) Ostatní údaje
qk) Ostatní údaje
ql) Ostatní údaje
qm) Ostatní údaje
qn) Ostatní údaje
qo) Ostatní údaje
qp) Ostatní údaje
qq) Ostatní údaje
qr) Ostatní údaje
qs) Ostatní údaje
qt) Ostatní údaje
qu) Ostatní údaje
qv) Ostatní údaje
qw) Ostatní údaje
qx) Ostatní údaje
qy) Ostatní údaje
qz) Ostatní údaje
ra) Ostatní údaje
rb) Ostatní údaje
rc) Ostatní údaje
rd) Ostatní údaje
re) Ostatní údaje
rf) Ostatní údaje
rg) Ostatní údaje
rh) Ostatní údaje
ri) Ostatní údaje
rj) Ostatní údaje
rk) Ostatní údaje
rl) Ostatní údaje
rm) Ostatní údaje
rn) Ostatní údaje
ro) Ostatní údaje
rp) Ostatní údaje
rq) Ostatní údaje
rr) Ostatní údaje
rs) Ostatní údaje
rt) Ostatní údaje
ru) Ostatní údaje
rv) Ostatní údaje
rw) Ostatní údaje
rx) Ostatní údaje
ry) Ostatní údaje
rz) Ostatní údaje
sa) Ostatní údaje
sb) Ostatní údaje
sc) Ostatní údaje
sd) Ostatní údaje
se) Ostatní údaje
sf) Ostatní údaje
sg) Ostatní údaje
sh) Ostatní údaje
si) Ostatní údaje
sj) Ostatní údaje
sk) Ostatní údaje
sl) Ostatní údaje
sm) Ostatní údaje
sn) Ostatní údaje
so) Ostatní údaje
sp) Ostatní údaje
sq) Ostatní údaje
sr) Ostatní údaje
ss) Ostatní údaje
st) Ostatní údaje
su) Ostatní údaje
sv) Ostatní údaje
sw) Ostatní údaje
sx) Ostatní údaje
sy) Ostatní údaje
sz) Ostatní údaje
ta) Ostatní údaje
tb) Ostatní údaje
tc) Ostatní údaje
td) Ostatní údaje
te) Ostatní údaje
tf) Ostatní údaje
tg) Ostatní údaje
th) Ostatní údaje
ti) Ostatní údaje
tj) Ostatní údaje
tk) Ostatní údaje
tl) Ostatní údaje
tm) Ostatní údaje
tn) Ostatní údaje
to) Ostatní údaje
tp) Ostatní údaje
tq) Ostatní údaje
tr) Ostatní údaje
ts) Ostatní údaje
tt) Ostatní údaje
tu) Ostatní údaje
tv) Ostatní údaje
tw) Ostatní údaje
tx) Ostatní údaje
ty) Ostatní údaje
tz) Ostatní údaje
ua) Ostatní údaje
ub) Ostatní údaje
uc) Ostatní údaje
ud) Ostatní údaje
ue) Ostatní údaje
uf) Ostatní údaje
ug) Ostatní údaje
uh) Ostatní údaje
ui) Ostatní údaje
uj) Ostatní údaje
uk) Ostatní údaje
ul) Ostatní údaje
um) Ostatní údaje
un) Ostatní údaje
uo) Ostatní údaje
up) Ostatní údaje
uq) Ostatní údaje
ur) Ostatní údaje
us) Ostatní údaje
ut) Ostatní údaje
uu) Ostatní údaje
uv) Ostatní údaje
uw) Ostatní údaje
ux) Ostatní údaje
uy) Ostatní údaje
uz) Ostatní údaje
va) Ostatní údaje
vb) Ostatní údaje
vc) Ostatní údaje
vd) Ostatní údaje
ve) Ostatní údaje
vf) Ostatní údaje
vg) Ostatní údaje
vh) Ostatní údaje
vi) Ostatní údaje
vj) Ostatní údaje
vk) Ostatní údaje
vl) Ostatní údaje
vm) Ostatní údaje
vn) Ostatní údaje
vo) Ostatní údaje
vp) Ostatní údaje
vq) Ostatní údaje
vr) Ostatní údaje
vs) Ostatní údaje
vt) Ostatní údaje
vu) Ostatní údaje
vv) Ostatní údaje
vw) Ostatní údaje
vx) Ostatní údaje
vy) Ostatní údaje
vz) Ostatní údaje
wa) Ostatní údaje
wb) Ostatní údaje
wc) Ostatní údaje
wd) Ostatní údaje
we) Ostatní údaje
wf) Ostatní údaje
wg) Ostatní údaje
wh) Ostatní údaje
wi) Ostatní údaje
wj) Ostatní údaje
wk) Ostatní údaje
wl) Ostatní údaje
wm) Ostatní údaje
wn) Ostatní údaje
wo) Ostatní údaje
wp) Ostatní údaje
wq) Ostatní údaje
wr) Ostatní údaje
ws) Ostatní údaje
wt) Ostatní údaje
wu) Ostatní údaje
wv) Ostatní údaje
ww) Ostatní údaje
wx) Ostatní údaje
wy) Ostatní údaje
wz) Ostatní údaje
xa) Ostatní údaje
xb) Ostatní údaje
xc) Ostatní údaje
xd) Ostatní údaje
xe) Ostatní údaje
xf) Ostatní údaje
xg) Ostatní údaje
xh) Ostatní údaje
xi) Ostatní údaje
xj) Ostatní údaje
xk) Ostatní údaje
xl) Ostatní údaje
xm) Ostatní údaje
xn) Ostatní údaje
xo) Ostatní údaje
xp) Ostatní údaje
xq) Ostatní údaje
xr) Ostatní údaje
xs) Ostatní údaje
xt) Ostatní údaje
xu) Ostatní údaje
xv) Ostatní údaje
xw) Ostatní údaje
xx) Ostatní údaje
xy) Ostatní údaje
xz) Ostatní údaje
ya) Ostatní údaje
yb) Ostatní údaje
yc) Ostatní údaje
yd) Ostatní údaje
ye) Ostatní údaje
yf) Ostatní údaje
yg) Ostatní údaje
yh) Ostatní údaje
yi) Ostatní údaje
yj) Ostatní údaje
yk) Ostatní údaje
yl) Ostatní údaje
ym) Ostatní údaje
yn) Ostatní údaje
yo) Ostatní údaje
yp) Ostatní údaje
yq) Ostatní údaje
yr) Ostatní údaje
ys) Ostatní údaje
yt) Ostatní údaje
yu) Ostatní údaje
yv) Ostatní údaje
yw) Ostatní údaje
yx) Ostatní údaje
yy) Ostatní údaje
yz) Ostatní údaje
za) Ostatní údaje
zb) Ostatní údaje
zc) Ostatní údaje
zd) Ostatní údaje
ze) Ostatní údaje
zf) Ostatní údaje
zg) Ostatní údaje
zh) Ostatní údaje
zi) Ostatní údaje
zj) Ostatní údaje
zk) Ostatní údaje
zl) Ostatní údaje
zm) Ostatní údaje
zn) Ostatní údaje
zo) Ostatní údaje
zp) Ostatní údaje
zq) Ostatní údaje
zr) Ostatní údaje
zs) Ostatní údaje
zt) Ostatní údaje
zu) Ostatní údaje
zv) Ostatní údaje
zw) Ostatní údaje
zx) Ostatní údaje
zy) Ostatní údaje
zz) Ostatní údaje

Obrázek 24. Přihláška válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry z roku 1945. Převzato z materiálu Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.

V listopadu roku 1945 oznámila třeboňská jednotka Sokol okresnímu národnímu výboru, že ke dni 5. května 1945 obnovila svou činnost. Začaly se pořádat velmi oblíbené letní tábory u Spolského rybníka, kde měla třeboňská jednotka pronajatý dřevěný vojenský srub, ve kterém se nacházely dvě oddělené ložnice, předsíň a kuchyň. Tento srub byl vybudován v době okupace. O tom, že tyto tábory byly oblíbené, svědčí i zápisky z deníku Emany Krajčara, který byl na táboře ve Spolí v červenci 1947: „...Kouzelná krajina u nedozírného jezera, jehož širošíře vody omývají stinné břehy, oplývající zvěří pozemskou a ptactvem nebeským, rozevřela svoji tajuplnou náruč a kouzelně očekávala, až v jejím lůně spočinou drobné dítky, jako v klíně matčině, když znavené skládají hlavičky, aby sobě odpočaly a nabraly opět nových sil. Rudé letní sluníčko vstalo jednoho

*ráno nad kouzelnou hladinu a netušilo, že dnešní den bude jiný, než dny jiné, že shlédne věci zcela jiné, než na které bylo zvyklé patřit zde v oné divočině, v spleti větví, kde po zimním spánku odpočívalo zelené hnízdo sokolíků, kam se dnes měla vrátit rodina sokolíků, aby se zde uhnízdila...*⁵³ Účelem těchto letních táborů bylo pokračování v tělesné a mravní výchově ve volné přírodě a především také branná výchova.

Prvním bodem v programu byla národní a politická výchova ke státnosti. Dále výchova přírodou k tělesné odolnosti, vytrvalosti a brannosti. Výchova k pospolitosti, dodržování společného řádu a soudržnosti, vzájemné pomoci a k práci pro celek podle zásady: *Jedinec nic – celek vše!*

Výběr správného tábořiště byl prvním krokem k úspěchu. Nejideálnějším místem byl travnatý palouk, který byl suchý, a po celý den na něj svítalo slunce, ale zároveň tam bylo dostatek stínu. Nejlépe tedy poblíž lesa. Mělo to být místo s mírným sklonem a dostatkem místa pro táborové stavby. Směřovat pak mělo tábořiště na jih.

Velmi důležitým požadavkem bylo, aby bylo tábořiště poblíž užitkové vody, kterou by cvičenci mohli využívat k mytí, a hlavně pak poblíž vody pitné. Pitnou vodu nechávala jednota prověřit bakteriologem nebo státním zdravotním ústavem.

Tábořiště mělo být daleko od domova, ale zároveň poblíž obce, ze které bude možné tábor zásobovat potravinami a vším ostatním, co táborníci potřebovali. Tábořiště mělo mít tzv. táborové náměstí s obytnými stany, cvičiště, kuchyň, jídelnu, táborový kruh, koupaliště, umývárnu a záchod. Táborové náměstí bylo hlavním bodem tábora, a po jeho obvodu byly rozestavěné obytné stany, které museli mít podsadu. Lůžka ve stanech musela být minimálně 40 centimetrů nad zemí a musela mít slamník, podušku a příkrývku. Pokud bylo stanové plátno napnuté přes prkennou podsadu, muselo pak přesahovat okraj alespoň o 5 centimetrů. Kromě obytných stanů byly také potřeba stany zásobní, stany pro přechodné ubytování v případě, že by přijela ohlášená návštěva, stany pro nemocné cvičence, velký společenský stan, ve kterém se četlo, pořádaly se besídky a jedlo se tam. Uprostřed hlavního táborového náměstí byl postaven stožár, na kterém byla pověšena státní vlajka. Součástí tábora byla i vývěsní tabule, na kterou byly vyvěšovány rozkazy, řád tábořiště a meteorologická stanice. Cvičiště pak bylo

⁵³ Osobní archiv Emany Krejcarové.

vybudováno mimo hlavní tábořiště. Bylo na něm hřiště na volejbal, basketbal, doskočiště a překážky.

Kuchyně byla stavěna na severní straně tábora ve větší vzdálenosti od hlavního tábořiště, aby kouř z vaření neobtěžoval cvičence. Poblíž kuchyně se vykopala jáma, kam se dávaly odpadky z vaření. Pro jídelnu bylo vyhrazeno místo ve stínu, na kterém byly umístěné stoly a lavice. Koupaliště bylo nejprve prozkoumáno a poté se jeho části rozdělily na část pro plavce a část pro neplavce. Záchod se vybuvoval minimálně 60 až 100 krok od tábora na místě, které bylo ve stínu, bylo schované a po větru. Pro padesát osob musela být vykopána jáma zhruba půl metru krychlových.

Tabulka 1. Program činností na čtrnáctidenním táboře organizovaném TJ Sokol Třeboň. Převzato z materiálu *Státního okresního archivu v Jindřichově Hradci, fond TJ Sokol Třeboň.*

PROGRAM ČINNOSTI VE ČTRNÁCTIDENNÍM TÁBOŘE			
DEN	DOPOLEDNE	ODPOLEDNE	VEČER
1.	Úvodní program: příjezd, ubytování, řády, mytí	Seznámení s místem osady a okolím, pochod se zpěvem	Nácvik osadních a pochodových písní
2.	Organizace osady, rukodělné práce, koupání	Koupání a hry u vody, tělovýchova	Pokřiky a zpěvy
3.	Vycházka s pozorováním, orientací, zdravotnědým poučením, přírodověda	Koupání, polní hry	Besídky po družstvech
4.	Mapa, hlavní značky, orientace v terénu, světové strany, koupání	Rukodělné práce, tělovýchova	Ohníčky družstev
5.	Pozorování a odhadování vzdáleností a času na vycházce, přírodověda, koupání	Tábornictví, stany, hry	Příprava velkého táborového ohně po družstvech
6.	Značkování a pochod podle značek, základy spojení na dálku, koupání	Tábornictví, ohniště, vlajkoviště, vaření kávy nebo čaje, tělovýchova	Slavnostní táborový oheň
7.	Vycházka na lesní plodiny se zaměstnáním cestou tam i zpět	Koupání, volno, zaměstnání dle vlastních zálib	Hry a zpěv
8.	Pozorování a přírodověda na vycházce, koupání	Orientace, tělovýchova	Vycházka po družstvech, hvězdná obloha
9.	Značkování, signalizace a první pomoc na vycházce, koupání	Polní hry	Volno
10.	Hlavní mapové značky, přírodověda, koupání	Rukodělné práce, tělovýchova	Večerní hry v terénu
11.	Signalizace, kreslení, koupání	Tábornictví, stany, stoly, lavičky, sedátka, tělovýchovné hry	Hry a zpěv
12.	Vlastivědná vycházka na zotavenou, koupání	Vycházka – polní hry	Příprava na závěrečný táborový oheň
13.	Závody družstev v orientaci, signalizace a pozorování, koupání	Závěrečná práce, tělovýchova: hry (turnaj)	Táborový oheň na rozloučenou
14.	Závěrečná práce, balení, koupání	Rozloučení, odjezd	

Tabulka 2. Jednodenní plán letního tábora organizovaného TJ Sokol Třeboň. Práce pro celek byly zejména výstavba tábora a všech táborových staveb, udržování a úklid, sběr paliva a lesních plodin, práce pro veřejnost. V rámci dopoledního výcviku se konalo ranní cvičení, branná výchova, lehká atletika, hry, střelba, lukostřelba, ovládání veslic a plavání. Náplní odpoledního rekreačního zaměstnání bylo značkování, stopování, plížení, dorozumívání se na dálku, uzlování, lasování, odhadování, měření, oheň a vaření, mapování, orientace, kreslení náčrtů a první pomoc. Součástí zájmových prací bylo užití nářadí a opracování dřeva, vybavení a ozdoba stanu, úprava jeho okolí, herbář, motýli a broučci, kreslení a malování. Noční hlídky dvojic byly po dvou hodinách od 22:00 do 6:30, denní služba jednotlivce od 6:30 do 13:30 a od 13:30 do 22:00. *Státního okresní archiv Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň.*

Jednodenní časový rozvrh letního tábora	
6:20	Budíček pro ty, kteří měli službu, budíček vedoucího tábora a vedoucího dne
6:30	Budíček pro všechny
6:30 – 6:50	Ranní cvičení
6:50 – 7:30	Umývání, úklid, příprava k nástupu /převlečení do slavnostního úboru/
7:30 – 7:50	Snídaně
7:50 – 8:10	Společný nástup, vztyčení vlajky, ranní hlášení, prohlídka stanů, udělení tabulky čistoty, ranní heslo a rozprava o hesle
8:10 – 8:15	Příprava k zaměstnání /převléknutí/
8:15 – 9:45	Práce pro celek
9:45 – 10:15	Přesnídávka
10:15 – 11:45	Dopolední výcvik
11:45 – 12:00	Umývání, příprava k obědu
12:00 – 12:30	Oběd
12:30 – 14:00	Polední odpočinek
14:00 – 15:45	Odpolední rekreační zaměstnání, koupání, zájmové zaměstnání, sportovní hry
15:45 – 16:15	Svačina
16:15 – 18:30	Polní hry
18:30 – 18:45	Umývání a příprava k nástupu, zpěv
18:45 – 19:00	Společný nástup, večerní rozkaz, pokyny, určení služeb, přidělení nočních hlídek, program příštího dne, pochvaly a pokárání, spuštění vlajky
19:00 – 19:30	Večeře
19:30 – 20:30	Přednášky, hovory, debaty, zpěv
20:30 – 21:30	Zájmové práce, večerní besedy, táborové ohně, zpěv
21:30	Večerka
21:30 – 22:00	Černá půlhodinka ve stanech
22:00	Noční klid, nástup hlídky

Dříve než se Sokol stihl vzpamatovat z toho, co na něm napáchala druhá světová válka, přišla další rána v podobě komunistické vlády, která nařídila Sokol sjednotit do jednoho celku s jinými tělocvičnými organizacemi (Sportovní klub Třeboň 1884⁵⁴, Jednota čsl.⁵⁵ Orla, Klub českých turistů), jelikož uctíval národní a humanistické tradice.

V tomto období se pak výrazně změnil úkol jednoty. Nejdůležitějším úkolem bylo sbírat odpadky a snaha o zachycení co největšího objemu dešťové a sněhové vody. „...Organizovat a provádět na území Československé republiky dobrovolnou tělovýchovu a sport, upevňovat zdraví lidu, vychovávat tělesně a branně zdatné, pracovně výkonné, uvědomělé občany lidově demokratického státu, připravené k budování a obraně vlasti, organizovanou činností poskytovat radost a osvěžení pracujícím, vést je k uvědomělé kázní, čínorodému vlastenectví, k oddanosti prezidentu republiky Klementu Gottwaldovi, lásce k Sovětskému svazu a k mezinárodní solidaritě pracujících...“⁵⁶

Dne 19. října roku 1948 proběhla v rámci Sokola takzvaná *očista*, kdy se na schůzi přinesl jmenný seznam členů třeboňského Sokola a místní třeboňský akční výbor rozhodoval, zda konkrétní osoby neporušují směrnice pro komunistický režim. Někteří byli vyloučeni z jednoty úplně za nepřijatelný postoj vůči tehdejšímu režimu, jiní dostali pouze písemnou důtku, jelikož místní akční výbor byl přesvědčen o tom, že by se jejich názor na tehdejší politickou situaci mohl změnit. Další členové byli pouze upozorněni, aby se řídili pouze sokolskými směrnicemi.⁵⁷

Při jedenáctém všesokolském sletu v Praze bylo zatčeno více než dvě stě cvičenců za projev svého nesouhlasu vůči Klementu Gottwaldovi. Když procházeli kolem tribun, na kterých seděli zástupci komunistické strany, tak zcela ztichli a obrátili hlavy na druhou stranu.⁵⁸

V rámci Jihočeského kraje probíhala školení, na kterých se začalo rozšiřovat heslo *Sovětská fyskultura – náš vzor!* Podle nového organizačního řádu České obce sokolské bylo nutné organizovat a provádět na území Československé republiky dobrovolnou

⁵⁴ Tímto sjednocením došlo k dočasnému zániku nejstaršího tělovýchovného spolku v Třeboni – SK Třeboň 1884.

⁵⁵ čsl. - československého.

⁵⁶ *Protokol 9. sjezdu Československé obce sokolské v Praze 21. – 24. června 1951.* (1951). Praha: Ústřední výbor Sokola, s. 316.

⁵⁷ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, *Protokol o očištění ze dne 19. října 1948.*

⁵⁸ *Stojíme pevně, připraveni s novou silou za lepší příští své drahé vlasti i bojovat...* (2015). Získáno 12. března 2018 z <http://www.sokol.eu/obsah/5500/sokolsky-odboj>.

tělovýchovu a sport, upevňovat zdraví lidu, vychovávat tělesně a branně zdatné, pracovně výkonné, uvědomělé občany lidově demokratického státu, připravené k budování a obraně vlasti, organizovanou činností poskytovat radost a osvěžení pracujícím, vést je k uvědomělé kázni, čínorodému vlastenectví, k oddanosti prezidentu republiky Klementu Gottwaldovi, lásce k Sovětskému svazu a k mezinárodní solidaritě pracujících.⁵⁹ V původních stanovách před touto změnou bylo hlavním úkolem šíření tělesné a mravní síly mezi československé občany, podle Tyrše a Fügnera. Jediným cílem toho všeho bylo jednotu sokolskou zničit.

V březnu roku 1952 se sporty dočasně rozdělili pod závodní sokolské jednoty (ZSJ) *Třeboň, Lesy Třeboň a Otavan Třeboň*.⁶⁰ Toto roztržštění třeboňské tělovýchovy následně vyústilo v úplné zrušení Sokola v roce 1952. Později se některá města uchýlila ke znovuoobnovení Sokolské jednoty, nicméně Třeboň svou tělocvičnou jednotu Sokol již neobnovila.

6.2 Veslování

Dne 9. září 1946 byly v Třeboni na rybníku *Svět* uspořádány první Jihočeské veslařské přebory, kterých se zúčastnila družstva dorostu a seniorů na osmiveslici. O rok později se konala velmi prestižní pátá mezinárodní veslařská regata (MVR), které se zúčastnilo mnoho zahraničních klubů, například z Rakouska, Jugoslávie nebo Polska. V roce 1951 posádka čtyřveslice, ve složení Lusk, Jindra, Havlis, Mejta, kormidelník Hamr, vyhrála mistrovství Československa. „...*První titul mistra ČSR získala 15. července 1951 na Kníničské přehradě posádka: Miroslav Mejta, Jiří Havlis, Jan Jindra, Stanislav Lusk, korm. Jiří Hamr. Také osma ml. dorostu (Krejník, P. Zahradník, Blažek, Jiráček, Prachař, Plaček, Nebázlivý, K. Průcha, korm. Hamr, vyhrála přebor ČSR...*“⁶¹ O rok později, téměř ve stejné sestavě (kormidelník Koranda) vyhrála Olympijské hry v Helsinkách, což bylo a stále je považováno za ohromný úspěch do té doby neznámého týmu. Na zlatou vlnu navázali na mistrovství Evropy v Kodani roku 1953 a v roce 1954 již s kormidelníkem Plškem vyhráli na mistrovství Evropy v Amsterdamu bronz. Mistrovství Evropy ve Slovinském Bledu v roce 1956 bylo opět zlaté, nicméně na něm

⁵⁹ *Protokol 9. sjezdu Československé obce sokolské v Praze 21. – 24. června 1951.* (1951). Praha: Ústřední výbor Sokola, s. 316.

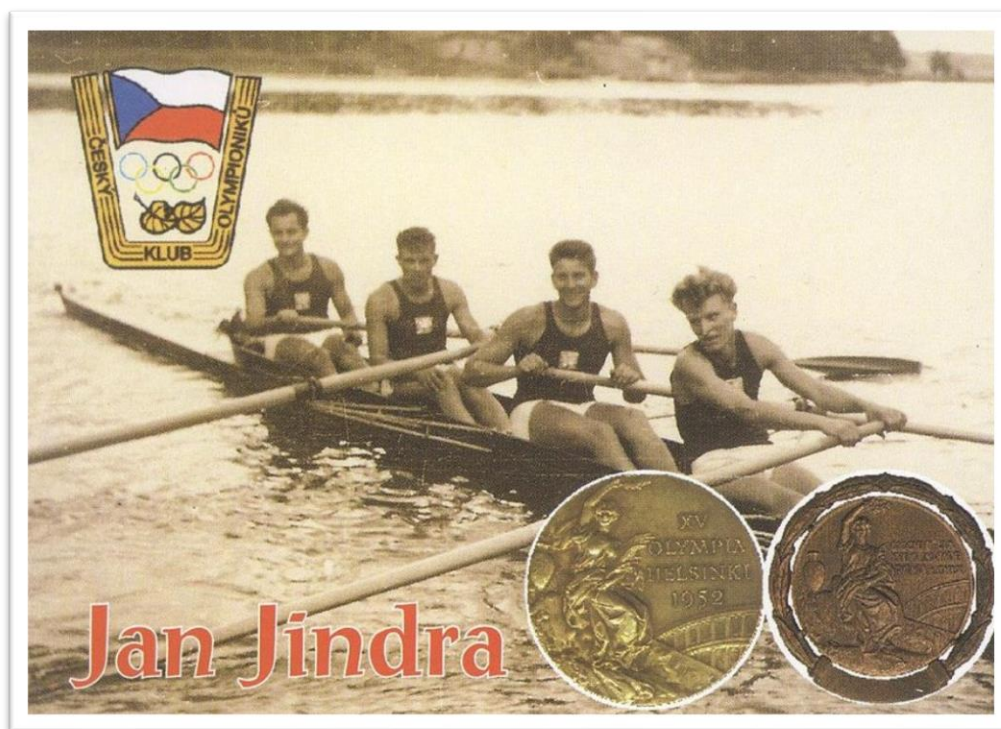
⁶⁰ SOkA Jindřichův Hradec, fond TJ Sokol Třeboň, sign. 1, karton 4.

⁶¹ *100 let tělovýchovy v Třeboni.* (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň, s. 23.

třeboňští závodníci soutěžili na osmiveslici a z celé posádky to byli pouze čtyři zástupci Třeboně - Jindra, Švec, Lusk a kormidelník Koranda. Posádku osmiveslice pak dále tvořili *mimotřeboňští* závodníci Věntus (VK Blesk Praha), Antoch (VKS Litoměřice), Reiskup (Slávie SVŠT Bratislava), Švéda (SVK Břeclav) a Žára (VK Blesk Praha). Stejně složení pak soutěžilo v roce 1957 na mistrovství Evropy v německém Duisburgu, kde vyhrálo bronzovou medaili, a stříbro pak vyhráli o dva roky později na mistrovství Evropy ve francouzském Mâconu ve složení Janoušek (VK Blesk Praha), Švéda (SVK Břeclav), Hoffman (VK Blesk Praha), Jindra (VK Jiskra Třeboň), Švec (VK Jiskra Třeboň), Pavkovič (SVK Břeclav), Věntus (VK Blesk Praha), Lusk (VK Jiskra Třeboň) a kormidelník Koníček (VK Blesk Praha). Třeboň na těchto závodech tak zastupovali pouze dva sportovci – Lusk a Jindra. V roce 1960 se Lusk a Jindra zúčastnili na osmiveslici Olympijských her v Římě, na kterých se společně se sportovci z jiných klubů (Janoušek – VK Blesk Praha, Švéda – SVK Břeclav, Lundák – VK Blesk Praha, Pavkovič - SVK Břeclav, Pojezný – VK Blesk Praha, Věntus - VK Blesk Praha, Koníček - VK Blesk Praha) umístili na třetí pozici. V roce 1975 se konalo mistrovství světa v anglickém Nottinghamu, kterého se zúčastnilo, a druhé místo obsadilo, družstvo párové čtyřky ve složení Koudela – Slávie Praha, Pecka – Dukla Praha, Vochoska – VK Jiskra Třeboň a Hellebrand – Dukla Praha. O rok později na Olympijských hrách v Montrealu se v téže disciplíně, a opět s Vochoskou jako jediným zástupcem Třeboně, veslařské družstvo umístilo na třetí příčce. Na mistrovství světa v Amsterdamu 1977 se párová čtyřka, tentokrát ve složení Vochoska, Pecka, Koudela a Černý, umístila na druhém místě (Třeboňský opět pouze Vochoska). Na témže mistrovství se umístila na stříbrné pozici posádka dvojky s kormidelníkem (Mejta – VK Jiskra Třeboň, Neffe – Dukla Praha, a kormidelník Pták – Dukla Praha). Totéž dvojka s kormidelníkem zopakovala i v roce 1978 na mistrovství světa na jezeře Karapiro na Novém Zélandu. V roce 1979 se konalo mistrovství světa v Bledu, na kterém dvojskif (Pecka, Vochoska) vyhráli druhé místo a z Třeboně byl opět pouze Vochoska. Na Olympijských hrách v Moskvě v roce 1980 tatáž posádka ve stejné disciplíně obsadila třetí příčku a stejný výkon zopakovala také o dva roky později na mistrovství světa v Luzernu. V roce 1985 se konalo mistrovství světa v belgickém Hazewinkelu, kde párová čtyřka (Vochoska – VK Jiskra Třeboň, Bureš – ČVK Brno, Zářecký – VK Bohemians, Švrček – LS Brno) získala bronzovou medaili.

Obrázek 25. Olympijští vítězové z OH Helsinky 1952 a zlatá olympijská medaile. Fotografie převzata z publikace *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.

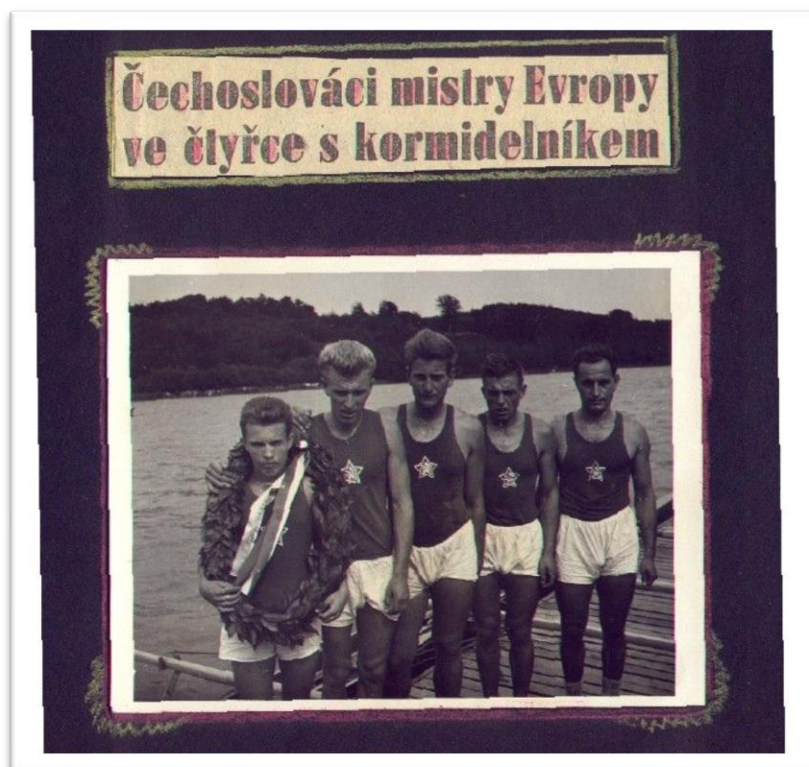
Obrázek 26. Vítězné družstvo OH Helsinky 1952. Převzato z https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Jindra.

Obrázek 27. Družstvo čtyřky s kormidelníkem. K. Mejta, J. Havlis, J. Jindra, S. Lusk a kormidelník M. Koranda. Získáno z: veslovani.jiskratrebon.cz/historie.

Obrázek 28. Dvojskif Kotil, Louvar MSJ 1696 Neapol. Získáno z: veslovani.jiskratrebon.cz/historie.

Obrázek 29. Vítězná třeboňská družstva na ME v Kodani – 1953. Získáno z: veslovani.jiskratrebon.cz/historie.

6.3 Házená

V padesátých letech bylo třeboňské družstvo opět na svém vrcholu a vstoupilo do první ligy házené, ve které se umístilo jako třetí a o dva roky později dokonce druhé.

Velmi úspěšným obdobím pro družstvo házenkářů byly roky 1960–1961, kdy pod vedením trenéra Karla Budína vyhrálo přebor republiky. Hráči i představenstvo oddílu se na získání tohoto titulu velmi kvalitně připravovali. Striktně dodržovali pravidelnost tréninků a zajistili příkladnou úpravu hrací plochy. V následující sezóně bylo družstvo druhé, ale to nezabránilo uskutečnění myšlenky, aby se z domácí házené stala házená na mezinárodní úrovni. K tomuto přechodu došlo přesně 18. 6. 1962 v 18:30 v oddílové klubovně.

Zajímavou chvílí bylo, když jedno z třeboňských družstev házené bylo přeřazeno do handbalové ligy, což sebou neslo i jisté změny, které pro hráče házené byly zprvu velmi nepříjemné. Jedním z příkladů byla příliš široká branka. Kvůli tomu také odešel z družstva tehdejší brankář Karez a následně působil v družstvu Humpolce, kde zažil vrchol své kariéry a byl zde jmenován mistrem sportu. Další změnou byl mnohem menší míč, zvýhodnění vyšších hráčů, větší míra útoku a obrany. Také kvůli těmto změnám

třeboňské družstvo prohrálo při prvním mezinárodním zápasu, ve kterém hrálo proti francouzskému týmu U. S. Ivry Paris sur Seine. Stav zápasu byl 24:21 a navštívilo ho tisíc dvě stě diváků. V rámci mezinárodní ligy družstvo vyjelo na zápas do Rakouska, což byla první cesta týmu do zahraničí. V této lize mimo jiné hostili i družstva z Německa, Jugoslávie, Švédska nebo Dánska.

Roku 1970 byla uskutečněna výrazná přestavba házenkářského prostoru, kdy se položil nový asfalt na herní plochu, vybudovaly se nové střídačky, byl vystavěn ochoz, nainstalováno osvětlení a postavena hlavní budova ve které byly hráčům k dispozici nové šatny s veškerým vybavením, a dokonce i místnost na přespání.

Obrazek 30. Článek o vítězství třeboňského družstva házenkářů na přeboru republiky. Získáno z: www.infotreb.cz.

Nejúspěšnější sezónou bylo pro třeboňské družstvo období let 1970 a 1971, kdy zvítězilo v rámci druholigové soutěže ve své skupině nad Duklou Písek a vybojovalo si tak postup do finále, kde se tak utkalo s družstvem Rokycan, ale nakonec bohužel prohrálo. Jedním z hlavních důvodů neúspěchu byl asfaltový povrch, který byl pro třeboňské vcelku novým druhem povrchu. Také proto do Náchodu, kde se turnaj konal, přijeli již týden před začátkem, aby si na povrch zvykli. Bohužel ale celý týden přšelo, tudíž neměli možnost vyzkoušet si, jak reaguje míč na suchém povrchu.

Obrázek 31. Článek k utkání třeboňských s rokycanským družstvem v Náchodě 1971. Fotografie převzata z týdeníku *Jihočeská pravda*, č. 145 ze 21. června 1971.

V den turnaje pršet přestalo a povrch byl suchý, takže veškerý trénink přišel vniveč. Na tento zápas přijelo mnoho třeboňských fanoušků podpořit jejich oblíbený tým, a to až už svými vozy nebo autobusy.

Od této doby až po revoluci se třeboňské házenkářské družstvo potýkalo s neúspěchem. Světlym okamžikem bylo vítězství na turnaji *O pětistou růži*, ve kterém zvítězili nad Slávií, Slavojem Praha a remizovali s Náchodem. Kvůli zrušení druholigových soutěží muselo družstvo hrát pouze soutěže krajské. Snahou o povstání družstva z popela bylo sdružování starších hráčů s dorostenci, jejichž hromadné tréninky vedl Karel Budín. Pod jeho vedením bylo úsilí oddílu házené oceněno ústavním výborem ČSTVS⁶²,

⁶² ČSTVS - Československý svaz tělesné výchovy a sportu – od roku 1957 do roku 1990. Poté přejmenováno na ČSTV – Český svaz tělesné výchovy, který působil od roku 1990 do roku 2013. V tomto roce vznikla Česká unie sportu (ČUS).

který zajistil vybudování házenkářského střediska mládeže v Třeboni, a to svou činnost započalo 1. 9. 1975. Hrál se třikrát do týdne v počtu celkem třiceti hráčů.

V sezóně 1979–1980 se opět družstvu začalo dařit, a to v krajském přeboru. Třeboňští opět měli možnost utkat se o postup do národní ligy. Postup se uskutečnil po zápasu s družstvem Dvora Králové, Vokovic, Mladé Boleslavi, Ústí nad Labem a Sokolova. V první ligové soutěži po postupu skončil tým pátý.

V letech 1982–1983 pak štěstí třeboňské opustilo a v lize se umístili až devátí. Zapříčiněno to bylo hlavně draftem některých hráčů do první ligy, a tudíž oslabením týmu.

Zlom nastal na konci roku 1983, kdy se družstvo třeboňských házenkářů rozhodlo utužovat mezinárodní vztahy házenkářských družstev, a pozvali na hostování do Třeboně rakouský klub Union Horn. Velmi motivujícím byl pro třeboňské zájezd do Švýcarska, kam je pozvalo tamní družstvo St. Gallen. Zájezd trval celkem deset dní. Tyto mezinárodní návštěvy třeboňské motivovaly ke snaze o postup do nově vytvořené první národní ligy házené k příležitosti oslav 100 let od vzniku TV⁶³ v Třeboni.

Obrázek 32. Ligové družstvo házenkářů SK Třeboň 1884 - rok 1984. Zleva: Lochman, Kubišta, Cinybulk, Pitner, Pícha, Žďárský, Šnábl. Fotografie převzata z publikace *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.

⁶³ TV - Tělesná výchova.

6.4 Fotbal

Činnost fotbalového klubu byla obnovena až rok po skončení druhé světové války a začala řešením nastalého problému zrušeného hřiště. Naštěstí zanedlouho poté byl nalezen vyhovující prostor v prostorách Zámeckého parku, na jehož ploše bylo následně v roce 1950 zrozero velmi úspěšné mužstvo třeboňských fotbalistů. Sestava byla následující: „...*Darebný, Švinger, Petrání, Vávra, V. a Vl. Notovný, Cvrček, Němeček, Hrabánek, Hausner, Klomfar, Kukačka, Franěk, Hladík, Mráz a Matoušek...*“⁶⁴

O šest let později v roce 1956 se rozhodlo o vzniku týmu dorostenců, který se ze začátku účastnil zápasů přeboru v rámci okresu, které vyhrál. Také zde se o dva roky později projevil nutný odchod hráčů na vojnu. Nejen tato skutečnost zapříčinila úpadek tohoto sportu, ale také došlo k odebrání jediné hrací plochy v Zámeckém parku. Avšak díky tělovýchovné jednotě a dalším sportovním organizacím došlo k výstavbě nového fotbalového hřiště v prostorách třeboňského Otavanu. K příležitosti úspěšného ukončení výstavby nové hrací plochy byla uspořádána spartakiáda, na které se hrál fotbalový zápas. Bohužel ale bez účasti třeboňských hráčů fotbalu, jelikož v té době v klubu žádný hráč nebyl.

*„...K obrození však došlo brzičko – díky nenápadné, ale za to houževnaté práci Antonína Nehody, jenž ve funkci vedoucího mládeže se velice zasloužil o celou třeboňskou kopanou. Dovedl své svěřence od žáků přes dorost až do mužstva dospělých, které dosáhlo I. A třídu. Byli v něm: Puchinger, Vlášek, Hucek, Poborský, František a Karel Pešlové, Nehodové, Predný, Víta, Otto a Jiří Blafkové...“*⁶⁵

Významného úspěchu bylo dosaženo v roce 1984, kdy tým fotbalistů zvítězil v rámci krajského přeboru a dostal se tak do přeboru ČSR.

6.5 Volejbal

Po druhé světové válce se volejbal začal velmi rozvíjet, a to zejména díky mladým hráčům, kteří se o tento sport začali zajímat a chtěli ho hrát na vyšší úrovni. Až do roku 1949 hráli volejbal závodně pod organizací Sokol.

Až s příchodem Miloše Riedla do Třeboně se začalo třeboňskému volejbalu dařit v tom pravém slova smyslu. Miloš Riedl nejprve působil v představenstvu házené, ale

⁶⁴ 100 let tělovýchovy v Třeboni. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň, s. 37.

⁶⁵ 100 let tělovýchovy v Třeboni. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň, s. 38.

následně se stal nepostradatelnou součástí volejbalového družstva. Riedl v roce 1950 vytvořil vítězné družstvo okresního i krajského přeboru. Tým pak vstoupil do volejbalové ligy, když v témže roce v kvalifikaci skončil druhý za Plzní. V dalším roce, po změnách v tělovýchovných organizacích, družstvo znovu zabodovalo, když v krajském přeboru prohrálo s Českými Budějovicemi o pouhých šest bodů. Od roku 1953 pak družstvo působilo pod názvem Tatran Třeboň, což ale nezměnilo nic na nekončící vlně jeho volejbalových úspěchů.

Také roku 1953 se ukázal talent pana Riedla, když vytvořil ženské volejbalové družstvo, které bylo úspěšné zejména v krajském přeboru. Nicméně po nějaké době ženy z družstva začaly odcházet, ať už to bylo z důvodu založení rodiny nebo stěhování, a tak volejbalové družstvo žen načas zaniklo. Bohužel tentýž osud potkalo i družstvo mužské, a to zejména z důvodu, že tehdejší hráči zestárli a mezi mladšími zájem o volejbal nebyl tak veliký a původní hráče neměl kdo nahradit. S věkem se tedy dostavily zdravotní potíže a snížení výkonnosti. Tým mužského družstva třeboňského volejbalu zanikl v roce 1958.

Volejbal se začal hrát znovu už jen pouze ve volných chvílích, bez jakékoliv organizace. Dalo by se říci, že až díky turnajům pořádaným místními podniky v Třeboni (Otavan a Komunální služby) se volejbal začal opět hrát na vyšší úrovni. Díky těmto podnikovým sportovním akcím se vytvořilo nové třeboňské volejbalové družstvo, které působilo pod organizací TJ Jiskra Třeboň od roku 1965. Tým se skládal převážně ze zaměstnanců již zmíněných podniků a od počátku zaznamenávalo důležité úspěchy zejména v okresním přeboru, který vyhrál a dostal se tak do přeboru krajského ve kterém zůstal až do roku 1984.

V sezóně 1967–1968 začal ve volejbalovém družstvu hrát Josef Vondrka mladší, který se později účastnil i OH v Montrealu roku 1976, kde se mužstvo ČSSR umístilo páté. Znovu se začalo utvářet i družstvo žen, a to zejména z gymnazistek a studentek střední školy ekonomické. Velmi důležitým krokem ve vývoji třeboňského volejbalu byla výstavba nových hřišť na Tyršově stadionu, které využívalo i reprezentační družstvo ČSSR včetně hráčů Tesaře, Kroba, Musila nebo Pauluse. Díky výstavbě nových dvorců mohlo družstvo žen trénovat na moderních a kvalitních plochách, a to jistě značně přispělo k jeho úspěšnému vývoji. Přes zimu byla k dispozici tělocvična základní školy *U Pomníku* a také prostor na zámku zvaný *Myšárny*, který ale nebyl zcela vyhovující.

Oddíl čím dál tím více trápil odchod starších hráčů z družstva a minimum jejich nástupců. Proto se začali zaměřovat na nábor a trénink mladých volejbalistů. Nejprve začali s náboem chlapců a později i s náboem dívek. Trvalo to celkem šest let, než nově zformované družstvo dorostenců pod vedením Ing. Čížka dokázalo zvítězit v krajském přeboru a tím se dostat do ligy dorostenců v sezóně 1981–1982.

Obrázek 33. Tým volejbalistů – dorost. Fotografie převzata z publikace *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboni.

Třeboňský oddíl sice rozhodl o výstavbě nových moderních hracích ploch, ale nezaměřil se bohužel na zajištění prostoru, ve kterém by se volejbal dal hrát i v zimě. A proto byl tým třeboňských dorosteneckých volejbalistů nucený hrát v tělocvičně v Chlumu u Třeboně. Nicméně stejně tak jako starší hráči odcházeli z družstva kvůli vyššímu věku, tak dorostenci začali odcházet studovat do jiných měst, kde pak i většinou zůstali a do družstva se již nevraceli. I tak si ale družstva udržela svoji kvalitu a standard, a dále se umísťovala na předních příčkách turnajů.

Obrázek 34. Volejbalové družstvo mužů 1983. Fotografie převzata z publikace *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboni.

Obrázek 35. Třeboňské volejbalové družstvo žen 1984. Fotografie převzata z publikace *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboni.

Roku 1982 dostala TJ Jiskra Třeboň za úkol uspořádat turnaj pro ženský dorost odbíjené, který se konal v červnu v Třeboni. Turnaj sice vyhrálo družstvo TJ ODPM⁶⁶ Č. Budějovice, ale v jeho řadách hrála hráčka, která původně začínala hrát volejbal v třeboňském družstvu, Olga Čížková.

6.6 Stolní tenis

V období po druhé světové válce se organizační činnost stolního tenisu pozastavila z důvodu nevelké popularity tohoto sportu. Až roku 1957 nově vznikla dvě družstva stolních tenistů, složená zejména z pracovníků místní fabriky a lázní. Vzniklo tedy družstvo *Lázně Třeboň*, kde byl hlavním hráčem primář MUDr. Kubička a družstvo *Otavan Třeboň* v čele s hráčem Skálou.⁶⁷ Tato dvě družstva se ale v následujících letech sjednotila v jedno, a to působilo již pod tělovýchovnou jednotou Jiskra Třeboň a hrálo krajské přebory.

V šedesátých letech stolní tenis nabíral na popularitě a v místním třeboňském divadle se roku 1964 konala exhibice, kde hráli evropští mistři Staněk s Mikem, a dokonce si zahráli několik výměn s třeboňskými hráči. Nicméně o sedm let později v roce 1976 dostal oddíl stolního tenisu citelnou ránu v podobě odebrání hráčského prostoru v třeboňské Besedě a družstvo se téměř rozpadlo. Zbylo pouze šest hráčů, kteří se později účastnili okresního přeboru, ze kterého opět vstoupili do přeboru krajského. K původním hráčům se přidali noví včetně mladých žáků.

V roce 1980 začalo ženské družstvo stolního tenisu soutěžit v krajském přeboru, nicméně šest let na to bylo toto družstvo rozpuštěno. V družstvu žen hrály: Chmelařová, Baštýřová, Šromová, Čechová, Kubičková a Smolková.

V roce 1985 se oddíl dočkal velikého uznání od starosty Třeboně, za svou snahu o popularizaci stolního tenisu v Třeboni.

6.7 Tenis

Jak již bylo zmíněno, tak druhá světová válka znamenala konec tenisového klubu a tím docházelo ke značnému zanedbání stavu tenisových kurtů. U většiny sportů, jejichž oddíly byly zasaženy světovými válkami a činnost byla ukončena, došlo k obnovení

⁶⁶ TJ ODPM - Tělovýchovná jednota okresního domu pionýrů a mládeže.

⁶⁷ TJ Jiskra Třeboň. (2009). *Historie třeboňského stolního tenisu*. Získáno z <http://stolnitenis.jiskratrebon.cz/hisorie>.

činnosti. To ale neplatí pro třeboňský tenis. Z toho důvodu, že to byl sport, na který lidé nahlíželi jako na sport pro bohaté, tak z jejich strany nebyl podporován a tenisový klub činnost ukončil. Aby se původně tenisové kurty alespoň nějakým způsobem využily, používalo je ke svým tréninkům a zápasům družstvo volejbalistů.

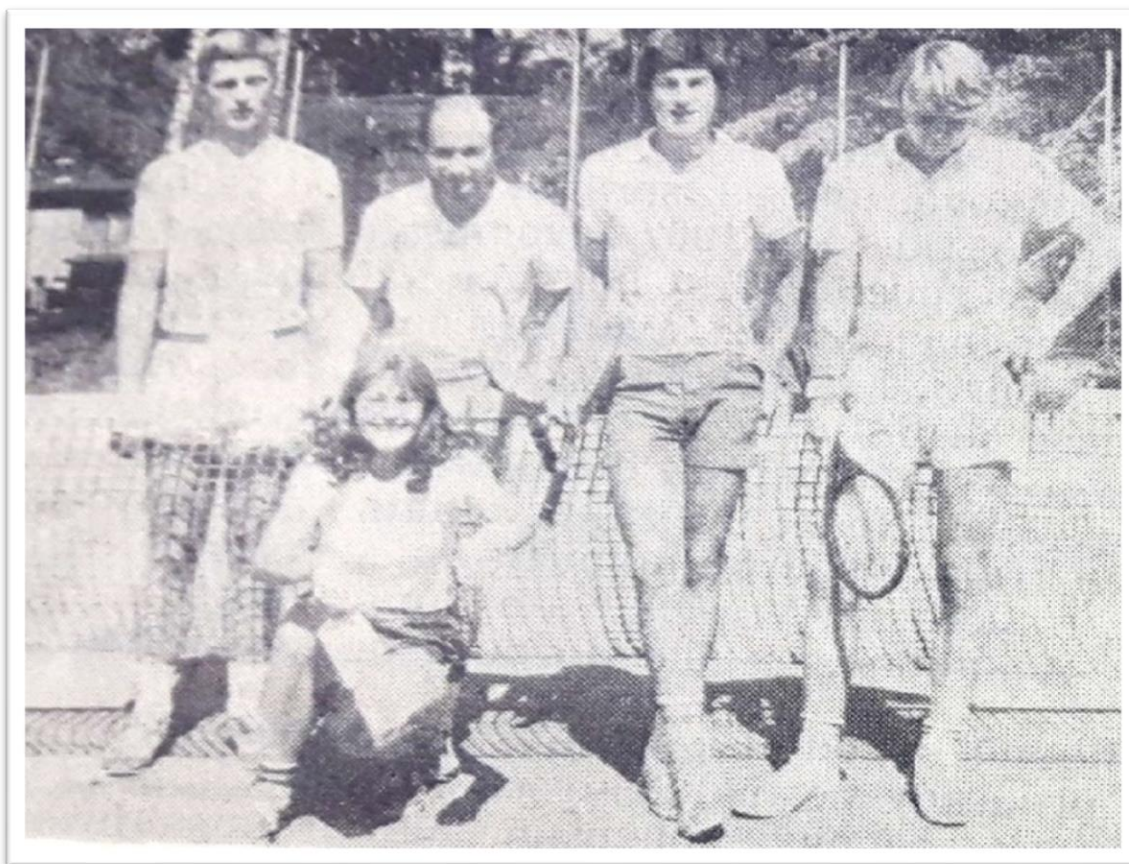
Zlom přišel až díky předsednictví J. Černého, který působil v Městském Národním Výboru. Černý byl totiž fanouškem tenisu, a proto se přičinil o znovu vybudování zdevastovaných kurtů a jejich příslušenství poté, co o obnovu klubu požádali O. Hlaváček a Z. Klas na počátku 60. let. Velmi výraznou pomocí byla pro nastartování klubu ochota místních fabrik, které zajistily potřebný materiál a kompletační práce.⁶⁸ Tento akt soudržnosti se velmi brzy vyplatil, protože již v roce 1966 se na kurtech začalo hrát a v následujícím roce se dokonce hrál i mistrák v kategorii dospělých.

Pokrokem v řadách trenérských bylo zahájení trenérských kurzů, které měly za úkol zkvalitnit metody výuky pro nové žáky a členy tenisového klubu. Dřívější tvrzení, že tenis je sportem pro bohaté již neplatilo, a tento sport byl přístupný také lidem, kteří penězi příliš neoplývali.

Následky zavedení trenérských kurzů na sebe nenechaly dlouho čekat a již v roce 1975 se projeví na nově příchozích hráčích, kteří pod vedením třeboňských trenérů začali velmi brzy dosahovat velmi dobrých výsledků. To bylo velmi důrazným argumentem pro vytvoření okresního tenisového svazu. S přibývajícím popularitou a úspěchy přibývali i noví členové. Zde se opět projevila nedostatek místa na kurtech, a proto bylo rozhodnuto nejen o novém vybudování dalších kurtů, ale také o jejich přesunu na *Hliník* vedle sportovní haly, na kterém třeboňští hrají dodnes. Ze začátku byly s těmito novými kurty hlavně problémy, a to z toho důvodu, že firma, která je stavěla, v tomto oboru neměla žádnou praxi, a tak docházelo k tomu, že se například na dvorcích po dešti zadržovala voda.

V následujících letech úspěšnost tenistového klubu stoupala. Tým A v kategorii dospělých se tradičně umísťoval na předních pozicích na turnajích v rámci krajského přeboru první třídy a také individuální tenisté dosahovali velmi dobrých výsledků. Jmenovitě pak Imrich Ivkovič a Jan Novák.

⁶⁸ TJ Jiskra Třeboň. (2009). *Historie*. Získáno z <http://tenis.jiskratrebon.cz/historie>.

Obrázek 36. Družstvo třeboňských tenistů. Fotografie převzata z publikace *100 let tělovýchovy v Třeboni*. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.

6.8 Sportovní rybolov

V lednu 1945 se sešla na několik měsíců poslední valná hromada, po které nastalo dočasné zastavení činnosti klubu. Měsíc po osvobození, tudíž v červnu 1945, se činnost obnovila. Následující rok v říjnu došlo ke sloučení vícero spolků a to: *Rybářského klubu v Třeboni, Rybářského klubu České Velenice a Rybářského spolku v Suchdole nad Lužnicí*. Tyto tři spolky nadále působily pod sjednoceným názvem *Rybářský klub v Třeboni*. Toto sloučení přivedlo do klubu nejen více členů, ale také umožnilo lovit na více místech než doposud. Roku 1951 se změnil název na *Lidový rybářský spolek*. Tento spolek se zaměřoval zejména na udržování a zvyšování populace ryb v lovných vodách. „...v roce 1951 bylo vysazeno 3457 kg ryb v počtu 52707 kusů ... byl uloven sumec o váze 8,35 kg a v Suchdole nad Lužnicí kapr těžký 6,80 kg...“⁶⁹

Po druhé světové válce se v Třeboni začaly pořádat závody ve sportovním rybolovu, což bylo pro místní jednou z největších událostí v Jihočeském kraji. Prvně se

⁶⁹ *Historie naší organizace – MO ČRS Třeboň*. (2008), získáno 11. října 2017 z <http://www.mikrochem.cz/rybari/?odkaz=historie>.

uskutečnily v roce 1947 za účasti více než pětiset soutěžících. Vítěz závodů F. Anton ulovil kapra, který měl 9,05 kg. Tento závod výrazně přispěl k nárůstu počtu členů klubu.

V roce 1951 bylo v klubu „...298 členů, nasazeno bylo 3475 kg ryb atd.). Rok 1952: Členů bylo 321, vysadili 4104 kg ryb, ulovili 4684 kg (2684 kaprů, 491 štik). Rok 1953: Ve spolku bylo 285 členů, do vod bylo vysazeno 1 675 kg ryb, uloveno 4 199 kg ryb, což v kusech představovalo 3 504. Váha ulovených kaprů činila 2 490 kg. Rok 1954: Počet členů se zvýšil na rovných 300, vysazeno bylo 1390 kg ryb, uloveno 3 382 kg ryb...“⁷⁰ Tento růst a vývoj spolku nechal vzniknout Československý svaz rybářů. Postupem času vznikaly také přírodovědecké kroužky, ve kterých se členové svazu snažili přiblížit vodní svět dětem a možná tak přilákat budoucí nové členy. Roku 1982 bylo v českém rybářském svazu zapsáno již 376 členů. V roce 1982 „...bylo vydáno 686 povolenek na vody mimopstruhové, sedm povolenek na pstruhové revíry, šest povolenek celosvazových...“⁷¹

Rok 1982 byl ve znamení nejvyšších průměrných úlovků za celou působnost organizace. „...V obou revírech bylo v roce 1982 uloveno 8 022 ryb o hmotnosti 8 316 kg. V jednotlivých druzích to bylo např. 3 680 kaprů (5 741 kg), 1 204 cejnů malých, 488 línů, 136 tloušťů, 926 okounů, 206 candátů (305 kg), dále 395 štik (843 kg), tři sumci o celkové váze 27 kg, 177 úhořů, tři pstruzi obecní, 139 lipanů, 11 marén atd...“⁷²

6.9 Jachting

Za počátek amatérského jachtingu v Třeboni můžeme považovat léta 1953–1954, kdy si několik fanoušků tohoto sportu spontánně vyrobilo velmi jednoduché jachty a založili tak tomuto sportu vlastní klub. To sebou přineslo samozřejmě výstavbu loděnice, na kterou získali materiál z bývalé budovy cihelny v nedalekém Lišově a stavbu započali roku 1957. V průběhu výstavby došlo k prudké vichřici, která veškerou dosavadní snahu a dřinu ve chvílce zničila. Na konci tohoto roku se klub rozhodl začít stavět znovu a stavbu konečně dokončil roku 1960. Budova pak v nezměněném stavu stála až do roku 1993.

Prvními závody konanými v rámci nově vzniklého klubu jachtingu byl přebor na Bezdrevu v roce 1955, kde soutěžily celkem tři lodě, z nichž si klub musel jednu vypůjčit

⁷⁰ *Historie naší organizace* – MO ČRS Třeboň. (2008), získáno 11. října 2017 z <http://www.mikrochem.cz/rybari/?odkaz=historie>.

⁷¹ *Tamtéž.*

⁷² *Tamtéž.*

od Tělovýchovné jednoty Tatran Koh-i-noor. O tři roky později se arsenál klubu výrazně rozrostl a to o 16 vlastních lodí. Celkem jich tedy klub měl 18 a další se nechávaly vyrábět. Při dalším přeboru v rámci klubu bylo na startu již třináct lodí. Roku 1958 se členové klubu shodli na tom, že se budou více soustředit na rychlostní závody. Od té doby se v Třeboni konaly závody člunů s motorovým pohonem včetně účasti dalších států. Velmi výrazným momentem bylo také uspořádání mistrovství ČSSR v rychlostních závodech.

Velmi populární lodí pro treboňský jachting se od roku 1960 stala tzv. loď *Pirát*, což je dvouposádková plachetnice, kterých tehdy mělo družstvo Třeboně celkem patnáct. O několik let později začala být populární také plachetnice Finn – jednoposádková plachetnice. Později se mezi jachtaři čím dál tím více začala objevovat dvouposádková plachetnice – *Flying Dutchman* na které závodili, mimo jiné, hlavně Kabrna, Nosek a Tobolka. V osmdesátých letech se na scéně objevily plachetnice *Optimist*, vhodné zejména pro malé začínající jachtaře.

Dalším typem lodě, vhodným zejména pro ženy, byla dvouposádková plachetnice *Cadet*, se kterou ženské treboňské družstvo vyhrálo krajský přebor v roce 1986.

Pro muže se v tomtéž roce objevily námořní jachty *Sirius II*, se kterými vyhrálo mužské družstvo závod tohoto typu jachet, který trval 24 hodin a konal se v Lipně nad Vltavou.

Mezi 70. a 80. lety se začal v Třeboni rozvíjet moderní sport *windsurfing*, v rámci kteréhož treboňský klub uspořádal krajský přebor pro Jihočeský kraj a Prahu dne 13.-14. června 1981.

Dalším vcelku novým sportem byl zimní jachting na ledních jachtách, ve kterém treboňští dosahovali neopomenutelných úspěchů a tomuto sportu uspořádali dokonce evropský pohár roku 1993, který se konal na Rožmberku.

Obrázek 37. Lední jachting v Třeboní. Získáno z: www.iregata.cz.

6.10 Lední hokej

Výrazný problém zapříčiněný zejména nedostatkem financí se začal projevovat v období po druhé světové válce, kdy se města třeboňských soupeřů rozhodla vystavět pro svá mužstva hokejové stadiony. Tuto skutečnost třeboňští nemohli dohnat ani dvojnásobnými tréninky, jelikož strojově upravovaná umělá plocha se kvalitativně nedala srovnat s provizorní plochou na rybníku Svět, i když jí bylo věnováno nespočet hodin dobrovolných prací ze strany fanoušků a zájemců o hokejové dění v Třeboní. Pronájem a každodenní dojíždění do pronajímaných ledních ploch nebylo v žádném ohledu dobrým řešením, neboť to klub finančně velmi vyčerpávalo.

Finanční situace se zlepšila až v šedesátých letech, kdy výrazně stoupala účast fanoušků na zápasech konaných na rybníku Svět, na kterých se vybíralo vstupné. S nástupem roku 1970 a zahájením sportovních televizních přenosů tento zájem velmi opadl. I přes počáteční obavy klubu o udržení standardu se podařilo tým dovést k úspěšným výsledkům, a dokonce vylepšit zázemí pro hokejisty.

Léta osmdesátá znamenala pro klub sestup po šestnácti letech do okresního přeboru. V následujícím roce bylo družstvo mužů zrušeno a již neobnoveno.

6.11 Šachy

Organizovaně se šachy v Třeboni začaly hrát až v roce 1954 a založené byly rovnou dva spolky stejné herní úrovně. TJ Jiskra Třeboň a TJ Tatran Třeboň. Vzhledem k tomu, že družstva v zastoupení obou organizací dosahovala stejných, či podobných výsledků, rozhodlo se o sjednocení pod jeden spolek a tím byla TJ Jiskra Třeboň, jejímž předsedou byl A. Záruba.

Již čtyři roky po založení dosáhl významného úspěchu J. Bezecný, který v individuální disciplíně zvítězil v rámci krajského přeboru. Jako i jiným sportům, ani královské hře se nevyhnul povinný odchod členů do vojenské služby a tím v podstatě došlo k zániku organizované činnosti šachového oddílu. Tuto hru pak hráli už jen nadšenci při setkání v hospodách a pouze individuální hráči, kteří dosahovali úctyhodných výsledků, se účastnili, bez jakékoli záštity ze strany organizace, soutěží v rámci Jindřichohradeckého okresu.

Činnost se obnovila až v polovině let sedmdesátých, kdy se díky výrazné pomoci TJ Jiskra Třeboň začali přijímat noví členové, hráčům byl poskytnut prostor v budově TJ Jiskra, byly zakoupeny nové herní desky a figurky a instalovány radiátory. Tím se období od roku 1974 do roku 1980 stalo velmi úspěšným.

6.12 Nohejbal

Nohejbal je jedním z nejmladších organizovaných sportů v Třeboni. Úmyslně je zmíněno *organizovaných*, jelikož neorganizovaně se tento sport v Třeboni objevoval již několik desítek let zpět. Jeho samostatný oddíl zastřešený organizací TJ Jiskra Třeboň vznikl až roku 1980 a hned v roce následujícím nohejbalové družstvo zvítězilo v rámci okresního přeboru a postoupilo také do přeboru krajského, ve kterém se umístilo na sedmé pozici. V polovině osmdesátých let měl nohejbalový oddíl tři družstva, z nichž dvě byla dorostenecká.

6.13 Turistika a cykloturistika

V roce 1976 vznikl turistický oddíl jako součást Tělovýchovné jednotky Jiskra Třeboň. Vyznačoval se zejména tím, že pro své činnosti sdružoval hlavně mládež. Prvními členy nově vzniklého oddílu se stali členové klubu vodáků, který byl tehdy součástí spolku pionýr, a to také ovlivnilo další aktivity nového turistického oddílu. Soustředil se totiž zejména na vodní turistiku.

Po několika letech aktivity turistického spolku pro mládež, byl založen oddíl pro dospělé a dorost, který se stále zaměřoval na vodní turistiku, ale jako další zájmy přidal i turistiku pěší a cykloturistiku

Více se ale začaly uplatňovat oddíly třeboňského Junáka, zejména pak oddíl Zálesáci Třeboň, který vznikl roku 1974 díky rozpadu oddílu Štíky. Na rozdíl od prvního turistického oddílu při TJ Jiskra Třeboň, který se zaměřoval především na turistiku vodní, se Zálesáci z počátku zaměřovali hlavně na pěší turistiku. Později se do oddílu aktivit také přidala vodní turistika a hlavní náplní se roku 1983 stala cykloturistika, kterou se tento oddíl zabývá dodnes.

7 Historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni od roku 1989 do roku 2017

7.1 Veslování

Po roce 1989 treboňští veslaři pokračovali v dosahování velmi dobrých výsledků. V roce 1991 na mistrovství světa ve Vídni treboňská veslařka Martina Šefčíková (reprezentující Tatra Smíchov) dosáhla s posádkou osmiveslice na jedenácté místo. V tom samém roce se treboňští závodníci M. Januška a M. Petru zúčastnili v rámci *Pražských Primátorek* závodu *O cenu Vltavy* na kterém se na osmiveslici umístili na prvním místě. O rok později se veslařka Šefčíková opět s posádkou osmiveslice zúčastnila Olympijských her v Barceloně a získala tam osmé místo.

V roce 1993 se konalo prozatím jediné mistrovství světa ve veslování v Česku (popř. Československu) a to v Račicích u Litoměřic. Na tomto šampionátu zastupoval treboňské sportovce Jiří Šefčík, který závodil společně s Blechou – Dukla Praha, Daleckým – Dukla Praha, Sokolem – SVS Brno, a kormidelníkem Hejduškem – Dukla Praha, ve čtyřce s kormidelníkem a získal stříbro. Tohoto mistrovství se zúčastnilo i ženské družstvo osmiveslice, do které opět usedla treboňská závodnice Martina Šefčíková reprezentující Tatra Smíchov a dosáhla na osmé místo. Tentýž rok se opět konaly *Pražské primátorky* a těch se v závodě *O primátorský štít* zúčastnil na osmiveslici původně treboňský J. Šefčík, reprezentující Duklu Praha a zvítězil.

V roce 1998 se na *Pražských primátorkách* umístila v závodě *O stuhu Podolí* treboňská závodnice M. Vochosková na prvním místě ve skifu žen. O rok později se v bulharském Plovdivu konalo mistrovství světa juniorů na kterém se ve skifu mužů umístil na sedmém místě treboňský závodník Vochoska mladší. V roce 2000 pak Vochoska společně s Kopřivou na mistrovství světa do 22 let ve dvojskifu dosáhli na páté místo. Závod *O cenu Vltavy* na *Pražských primátorkách* v roce 2002 vyhráli v posádce osmiveslice treboňští závodníci M. Šindler a P. Müller.

Od roku 2006 treboňský veslařský klub vkládal nejvíce nadějí zejména do dvou treboňských závodnic. Těmi byly Blanka Šindlerová a Hana Janátová. Tyto dvě závodnice se jako nejmladší soutěžící zúčastnili v roce 2006 mistrovství světa juniorů v Amsterdamu a do cíle dojeli na třinácté pozici na dvojce bez kormidelnice. O rok později na mistrovství světa juniorů v Pekingu svůj výkon vylepšily a ve stejné disciplíně dojeli na jedenácté místě. V roce 2008 na mistrovství světa juniorů v Ottensheimu

změnily disciplínu a s posádkou čtyřky bez kormidelnice dojevy na sedmém místě. Posledním úspěchem na několik let bylo desáté místo na mistrovství světa do 23 let v Račicích, na kterém Janátová s Šindlerovou obsadily desáté místo.

Teprve až v roce 2012 začal třeboňský veslařský klub vkládat naděje do Františka Klímy, který závodil v párové čtyřce. Tehdy se zúčastnil mistrovství světa juniorů v Plovdivu a obsadil na něm osmnácté místo. Ten samý rok se párová čtyřka na mistrovství Evropy ve slovinském Bledu umístila na místě šestém a v roce následujícím obsadila osmou pozici na mistrovství světa juniorů v litevském městě Trakai. Na mistrovství světa juniorů v ukrajinském Minsku se František Klíma umístil na pátém místě. V roce 2013 také František Klíma vyhrál na Pražských primátorkách závod na osmiveslici juniorů.

Tabulka 3. Přehled současných veslařských disciplín. Párové disciplíny jsou ty, při kterých veslaři mají každý dvě vesla. Nepárové disciplíny jsou ty, kde každý veslař má jedno veslo. Znaménko „x“ znamená párovou disciplínu. Tedy disciplínu, při které každý z veslařů drží dvě vesla. Znaménko „-“ znamená posádku bez kormidelníka. Znaménko „+“ znamená posádku s kormidelníkem.

PŘEHLED SOUČASNÝCH VESLAŘSKÝCH DISCIPLÍN	
PÁROVÉ	NEPÁROVÉ
<i>Skif (1x)</i> - jeden veslař (skifař) se dvěma vesly	<i>Dvojka bez kormidelníka (2-)</i> – dva veslaři, každý s jedním veslem
<i>Dvojskif (2x)</i> – dva veslaři se dvěma vesly	<i>Dvojka s kormidelníkem (2+)</i> – dva veslaři, každý s jedním veslem a kormidelník
<i>Čtyřka párová bez kormidelníka (4x-)</i> – čtyři veslaři se dvěma vesly	<i>Čtyřka bez kormidelníka - Noncox (4-)</i> – čtyři veslaři, každý s jedním veslem
<i>Čtyřka párová s kormidelníkem (4x+)</i> – čtyři veslaři se dvěma vesly a kormidelník	<i>Čtyřka s kormidelníkem (4+)</i> – čtyři veslaři, každý s jedním veslem a kormidelník
<i>Párová osma (8x+)</i> – osm veslařů se dvěma vesly a kormidelník	<i>Osma (8+)</i> – osm veslařů, každý s jedním veslem a kormidelník

7.2 Házená

Po revoluci roku 1989 se vytvořila házenkářská extraliga, do které třeboňské družstvo postoupilo v sezóně 1995–1996, když zvítězilo nad týmem z Ústí nad Labem. Dařilo se až do té doby, než se česká liga sjednotila s ligou Slovenska a účast v extralize třeboňským unikla. V tomto ročníku se ale Ostrava rozhodla odstoupit a třeboňským byl nabídnut dodatečný postup. Nicméně družstvo bylo z finančních důvodů donuceno nabídku nepřijmout, až se nakonec rozhodlo spojit s jinými menšími celky házené a do extraligy se vrátilo.

Období házené 2011–2012 se dá nazvat velmi nešťastným, jelikož se týmu vůbec nedařilo a z extraligové soutěže opět sestoupil. Historie se jistým způsobem opakovala

a byl nabídnut dodatečný postup do extraligy, ale opět z finančních důvodů museli třeboňští odmítnout a do ligy se již nevrátili. Aktuálně hrají ve druhé lize Jihozápadních Čech.

7.3 Fotbal

Po roce 1989 se třeboňský fotbalový klub až do sezóny 1995/1996 držel v páté nejvyšší soutěži *Přeboru Jihočeského kraje*, ve které se umístil postupně na sedmém a osmém místě a v sezóně 95/96 tuto soutěž vyhrál a v následující sezóně nastupoval již v Divizi A, kterou také vyhrál a historicky největším úspěchem pak byla účast třeboňského týmu v *České fotbalové lize (ČFL)*. „...Z neznámějších hráčů této éry můžeme vzpomenout ex-spartána Jozefa Kostelníka, současného kapitána *Dynama ČB* Davida Horejše, Mikoláše, Matouše, Fojtíka, P. Šulce, Pahra, Vrzala, Voháka, Kochlöfla, Kocourka, Pasáka a lišovského Benedu...“⁷³

Obrázek 38. Třeboňský tým fotbalistů pro rok 2016/2017. Získáno z: www.kopana.jiskratrebon.cz.

V ČFL se pak třeboňští udrželi až do sezóny 2000/2001, ve které skončili na sedmnáctém místě a na následujících deset sezón se vrátili zpět do Divize A. Bohužel v letech 2010/2011 se v divizní soutěži umístili na patnáctém místě a sestoupili tak zpět

⁷³ *Historie kopané v Třeboni*. (2009). Získáno 15. prosince 2017 z: kopana.jiskratrebon.cz/historie.

do Přeboru Jihočeského kraje. V sezóně 2015/2016 se sice vrátili do divizní soutěže ale hned následující sezónu ze šestnáctého místa opět sestoupili do Přeboru Jihočeského kraje ve kterém tým hraje dodnes.

7.4 Volejbal

Jedním z nejvydařenějších období třeboňského volejbalu byla leta 1990-1993. Tehdy mužský tým volejbalistů hrál soutěž Krajského přeboru první třídy⁷⁴ a v sezóně 1991-1992 dosáhl na pátou pozici. Úspěšný tým tehdy tvořili Zdeněk Mácháček, Dan Doktor, Miroslav Novotný, Jiří Michal, Ivan Vondrka, Karel Michal, Jiří Šteffl, Jiří Čížek mladší, Václav Karpianus a Luboš Landkammer.

Od devadesátých let se o žákovské družstvo staral Jiří Čížek mladší a Roman Jáchim, které později v roce 1997 vystřídaly Jaroslava Jindrová společně s Jarmilou Tobolkovou. Za jejich vedení žákovské družstvo třeboňských hráček volejbalu dosahovalo úspěchů jak na okresních přeborech, tak v přeborech krajských. V sezóně roku 1997 starší žákyně-dorostenky vyhrály turnaj tří krajů.

Následovaly velmi úspěšné roky, ve kterých byly třeboňské hráčky Petra Jindrová a Jana Wernerová zařazeny do táborského volejbalového družstva a soutěžili v lize dorostu. Další úspěšnou třeboňskou hráčkou byla Jana Macháčková, která v roce 1998 začala hrát za družstvo Českých Budějovic také v kategorii dorostu a sezónu 1998/1999 s nimi vyhrála.

V roce 2002 se ženskému volejbalovému družstvu podařilo zvítězit v Krajském přeboru druhé třídy a postoupit tak do Krajského přeboru třídy první, kde hráli do roku 2009.

7.5 Stolní tenis

Velice úspěšné sezóny nastaly v letech 1990–1995, kdy vítězství krajských přeborů patřilo převážně třeboňským hráčům, a to jak v soutěži jednotlivců, tak v soutěži družstev. Dokonce se na přeboru České Republiky umístili na místě pátém, což znamenalo velmi mnoho pro reputaci tohoto třeboňského družstva.

Třeboňský oddíl stolního tenisu drží prvenství ve zcela prvně uspořádaném turnaji stolního tenisu, který trval dvacet čtyři hodin a konal se ve třeboňské sportovní hale roku 1990 a konečný stav zápasu byl 129:84.

⁷⁴ V roce 1985 se Krajské přebory rozdělili na KP 1. třídy a 2. třídy.

Roky 2010/2011 byly pro třeboňská družstva stolního tenistu velmi úspěšnými. Čtyři z celkem pěti družstev se v rámci okresních nebo krajských přeborů dokázalo probojovat do vyšší soutěže.

Ještě v letech 2011/2012 soutěžila třeboňská družstva v soutěži divizní, krajském přeboru a okresních přeborech první a druhé třídy.

V aktuální sezóně 2017/2018 má třeboňský klub stolního tenisu zastoupení v Okresním přeboru mužů třetí třídy (Třeboň D), Okresním přeboru mužů první třídy (Třeboň C), Krajské soutěži C (Jiskra Třeboň B) a Divizi (Jiskra Třeboň A)

7.6 Tenis

Období od roku 1989 se nesl v duchu renovování a zlepšování tenisových kurtů. Tenisový oddíl TJ Jiskra Třeboň měl v pronájmu kurty v blízkosti rybníka Svět, které jim poskytoval Městský národní výbor. Ke kurtům se nechalo zhotovit nové dláždění, k dispozici bylo čerpadlo na vodu a později se nechal postavit prostor na náradí.

Roku 2000 se tenisový oddíl snažil o separaci od TJ Jiskra Třeboň, nicméně většina tenistů byla proti tomuto návrhu, a tak součástí TJ Jiskra Třeboň zůstal i nadále.

V současné době, kdy má družstvo možnost trénovat v zimních měsících v prostorách lázní Berta, kde získalo pronájem kurtů za velmi výhodných podmínek, dosahuje družstvo, včetně žáků, velmi důležitých úspěchů.

V roce 2009 smíšené družstvo skupiny A vyhrálo Krajský přebor druhé třídy a dostalo se tak do KP⁷⁵ třídy první. Hráči úspěšného družstva byli Uhlík, Sanniková, Jan Novák, Vališová, Berka, Jelenová, Skála a Beneš mladší. Tentýž rok také smíšené družstvo skupiny B dokázalo postoupit do vyšší soutěže, tedy do Krajského přeboru čtvrté třídy. Soutěžícími byli Zdeněk Beneš starší, Martina Sedláčková, Jan Filsak, Eva Hrubcová, Petr Novák, Jan Vališ, Jiří Vališ a Petr Chalupa.

V roce 2010 v kategorii smíšených družstev se dospělí skupiny A v rámci Krajského přeboru první třídy umístili na čtvrtém místě za úspěšnějšími družstvy Hluboké nad Vltavou, Milevska a Tábora. Družstvo dorostu pak na Krajském přeboru smíšených družstev skončilo na osmém místě.

⁷⁵ KP - Krajský přebor.

Následující rok pak smíšené družstvo dospělých v KP první třídy kleslo na poslední osmou pozici a propadlo tak do KP druhé třídy. Smíšený dorost si naopak polepšil o tři příčky a skončil pátý.

Rok 2012 pro smíšené družstvo dospělých opět nebyl velmi úspěšným když na KP druhé třídy skončili na pátém místě před družstvy ze Strakonic, Vodňan a Českých Budějovic. Smíšené družstvo dorostu si držela i tento rok páté místo v Krajském přeboru.

V roce 2013 konečně dospělí zabojovali a se třinácti body se umístili v KP druhé třídy na druhém místě za družstvem Milevska. Také dorost se posunul z pátého místa na čtvrté.

Rok 2014 byl po třech letech trápení pro dospělé konečně úspěšný a opět postupují do Krajského přeboru první třídy poté co vyhráli KP II⁷⁶. Nejen pro dospělé byl tento rok úspěšný. Také dorost se posunul až na druhé místo, kdy ho o dva body porazilo družstvo Strakonic. V následujícím roce bohužel družstvo dospělých opět padlo až na samé dno tabulky a spadlo tak opět do soutěže KP II.

7.7 Sportovní rybolov

Roku 2011 se představitelé sportovního rybolovu v Třeboni rozhodl pronajmout si další rybníky, aby mohl rozšířit svou působnost. Kromě rybníků v Majdaleně a rybníků Hrádeček, Šimanov, Smíchov a Hraniční tak měli v pronájmu ještě Thierov, Stupský, Paďourek, Malý Vítek, Zadní Kouty, Říznutý a Bílá Hlína. Členové oddílu věnovali svým rybníkům takovou péči, že v tomto roce dokonce nezemřela samovolně jediná ryba.

Rok následující bojovali treboňští s následky teplot pod bodem mrazu, které způsobily problémy s napouštěním rybníků, hodiny práce věnovali nutným opravám a dokázali uspořádat závody ve sportovním rybolovu pro handicapované děti.

Také v následujícím roce slavili treboňští rybáři mnoho úspěšných kroků. Zejména pak přiznání dotace v hodnotě 228.000,- Kč, za kterou bylo nakoupeno potřebné vybavení. Zajímavým krokem pro veřejnost byla spolupráce s obecně prospěšným sdružením *Země lidí*, se kterým treboňský oddíl sportovního rybolovu vytvořil kroužky rybářství pro handicapované děti na vozíčku. Stejně jako v roce předešlém byly pro děti s tímto postižením uspořádány závody, které si svou tradici drží do současnosti.

⁷⁶ KP II. - Krajský přebor druhé třídy.

7.8 Jachting

V roce 1993 se na budově loděnice začaly projevovat statické a život ohrožující nedostatky a musela být zahájena její rekonstrukce. Ta byla dokončena v následujícím roce. Nešťastný osud budovu neopustil a o tři roky později jí shořelo celé patro. K celkové rekonstrukci po požáru došlo až v roce následujícím. Už by se zdálo, že si toho loděnice zažila více než dost, ale když v roce 2002 přišly stoleté povodně, byl zničen kompletně celý areál.

Velmi úspěšným týmem oddílu jachtingu byla posádka Nosek ml. a Grill, která působila i v reprezentaci v letech 1992–1994. Roku 1992 se do oblíbenosti znovu dostal typ jachty *Piráť* a s tím i nová umístění na závodech a nové úspěchy, o které se zasloužili Nosek + Nosková; Tobolka + Ebr; Nosek ml. + Grill; Němcová + Ebrová; Gardavský + Štis. Velmi významným úspěchem pak bylo umístění na stupních vítězů na mistrovství Evropy roku 1995 ve Švýcarsku ve Svatém Mořici, kde ho vybojovali Tobolka s Ebrem a Nosek s Noskovou.

V roce 2010 se třeboňští veslaři Tobolka a Gardavský zúčastnili krajského přeboru Jihočeského kraje na Dvořišti, kde v jachetní třídě *Piráť* skončili na druhém místě. Tentýž rok se dvojice Tobolka-Gardavský a Valenta-Mareš zúčastnili pohárového závodu *Modrá stuha* na rybníce Bezdrev, kde ve třídě *Piráť* bohužel závod kvůli velmi nepříznivým podmínkám nedokončili.

V současnosti třeboňský jachtařský klub nemá dostatek zájemců a doby, kdy místní veslaři dosahovali úspěchů jsou dávno minulostí.

7.9 Turistika a cykloturistika

V roce 1998 se turistický oddíl začal orientovat hlavně na horská kola. Od roku 2002 se oddíl stal součástí Asociace TOM.⁷⁷

Kromě spolku *Zálesáci* v Třeboni působí také spolek *Poutníci Třeboň*, který se zaměřuje výhradně na pěší turistiku a pořádání turisticky zaměřených táborů.

Jednou z nejoblíbenějších turistických tras v Třeboni je *Cesta kolem Světa*. Dvanáctikilometrová turistická stezka se šestnácti naučnými panely, které turisty informují o historii Třeboně a jejím okolí, a o místní fauně a floře. Většina trasy prochází skrz les, přes pole a louky a lemuje břeh rybníku Svět. Začátek stezky je u Hotelu

⁷⁷Asociace TOM - Asociace turistických oddílů mládeže ČR.

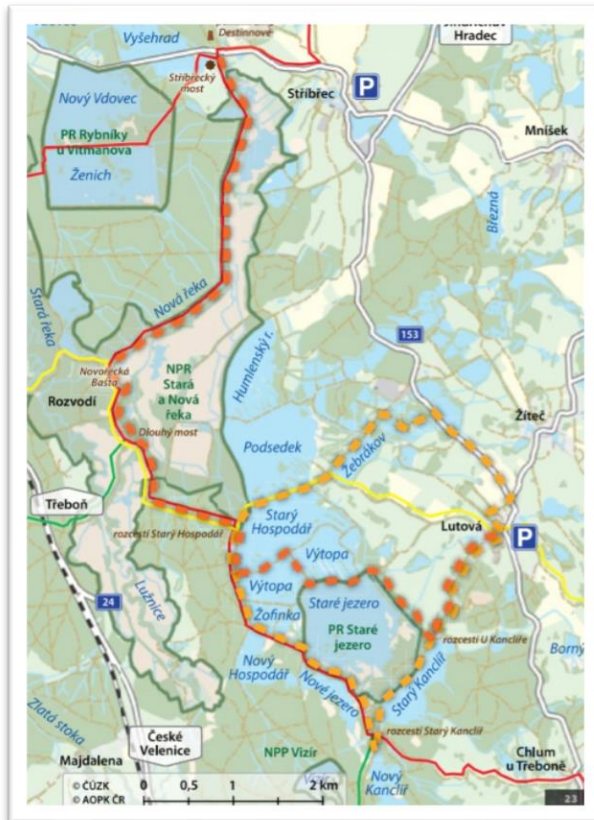
Obrázek 41. Slavnostní odhalení turistických tabulí na turistické trase Cesta kolem Světa – Třeboň. Získáno z: www.trebonsko.cz.

Velmi oblíbenou cyklostezkou je dvaadvacetikilometrová cyklotrasa lehké obtížnosti, která vede kolem největšího středoevropského rybníku Rožmberk. Trasa vede od hráze rybníku Svět, kolem rybníku Kaňov, přes Zlatou stoku, kolem rybníku Rožmberk až do obce Stará Hlína, kde stezka končí. Aby se turisté dostali zpět k výchozímu bodu, je nutné využít nově vybudovanou cyklostezku ze Staré Hlíny až do Třeboně.

Třeboňsko kromě tradičních stezek nabízí také dvě stezky pro handicapované. Obě mají začátek u léčebny handicapovaných a souběžně pak míří ke Kanclíři, kde se nachází rozcestí. Zde si člověk může vybrat mezi stezkou *Okolo rybníků* (12 km) nebo *Za Emou Destinnovou* (14 km). Pokud si vybere první možnost, která je kratší, tak bude pokračovat kolem Starého jezera až na rozcestí Starý Hospodář. Zde se opět obě stezky setkávají a člověk si tedy znovu může vybrat, po jaké trase se vydá. Pokud půjde stále po trase *Okolo rybníků*, dostane se zpět k výchozímu bodu v Lutové. Trasa *Za Emou Destinnovou* se tedy od té první dělí na rozcestí U Kanclíře, kde vede přes Staré jezero, kolem rybníku Starý Hospodář, kde se stáčí doleva a pokračuje přes Novořeckou Baštu a směřuje k pomníku Emy Destinnové.

Obrázek 42. Cyklostezka Rožmberk. Získáno z: www.trebonsko.cz.

Obrázek 43. Trasy Okolo rybníků a Za Emou Destinnovou. Získáno z: www.trebonsko.cz.

7.10 Asociace sportu pro všechny

Asociace sportu pro všechny je spolek založený zejména pro osoby, které se sportu chtějí věnovat ve svém volném čase, a to zejména nezávodně. Nicméně v rámci této asociace se závody konají. Dalo by se říci, že je to organizace vcelku nová, nicméně se nedá říci, že vznikla až v letech devadesátých, kdy se poprvé začal název *asociace sportu pro všechny* objevovat.

Asociace sportu pro všechny svou činností navazuje na třeboňskou jednotu Sokol. Ta vždy byla organizací, která v Třeboni organizovala společenské akce, kulturní události, městské slavnosti a zejména pak sdružovala sport. V období po první světové válce jednota Sokol upustila od organizování a pořádání společenských akcí a soustředila se již výhradně na oblast sportovní. Středem jejího zájmu pak byla hlavně mladá generace, ve které členové jednoty viděli největší potenciál. Prvotně se Sokol zabýval nejvíce plaváním, gymnastikou a atletikou. Následně se pak začaly utvářet nové disciplíny.

Obrázek 44. Cvičení dětí v Asociaci sportu pro všechny. Získáno z: www.jiskratrebon.cz.

Během druhé světové války se činnost organizace pozastavila a následně tři roky po jejím konci byl Sokol zrušen zcela, a to komunistickým režimem, který v naší zemi nastal. Ti, kteří v tom, co ze Sokola zbylo, zůstali, se postupně přeřadili do organizace nazvané *Základní a rekreační tělesná výchova*, která byla ustanovená za účelem sjednocení sportu. Také tato organizace navazovala na stejný základ jako jednota Sokol a to na M. Tyrše. Hlavním zájmem organizace byla taktéž mládež a tímto směrem se ZRTV⁷⁸ zabývala postupem času čím dál tím více. V letech osmdesátých se začal objevovat zájem o novější formy sportu, a to jak ze strany mužů, tak ze strany žen. Muži začali hrát basketbal, zajímali se o judo a ženy se začaly věnovat aerobiku.

Po sametové revoluci byl proveden pokus o znovuzavedení Sokola, nicméně se tento krok nepodařilo uskutečnit. Nově se začala formovat *Asociace sportu pro všechny* (ASPV), která i nadále sdružuje veškerý rekreační sport v Třeboni a stále vidí největší potenciál v nejmladší generaci nejen třeboňských občanů.

7.11 Korfbal

Za vznik tohoto sportu v Třeboni můžeme děkovat zejména holandským hráčům korfbalu, kteří tento sport přivezli v období po roce 1989 do Třeboně a snažili se ho vysvětlit místním tím, že jim vysvětlovali techniku a strategii hry. Nejdříve oddíl korfbalu existoval od roku 1990 jako součást Obchodní akademie v Třeboni, ale o rok později jeho představitelé zažádali o přiřazení k Tělovýchovné jednotě Jiskra Třeboň.

Významným okamžikem pro vývoj korfbalového oddílu v Třeboni bylo zavedení pravidelných týdenních pobytů holandských klubů u nás. Velmi tím vzrůstala popularita tohoto sportu, a tak v následujících letech vznikla družstva žáků a juniorů. Nejplodnější sezónou, co se zvýšení počtu členů a účasti na turnajích týká, byla léta 1993–1996. V tomto období se korfbalová družstva účastnila soutěží v rámci celé České Republiky, a to v seniorské, dorostenecké i žákovské lize. Družstvo žáků zaznamenalo významný úspěch, když na přeboru ČR dokázalo získat bronzové medaile.

Toto úspěšné období bylo na dlouhou dobu posledním. Stěhování hráčů, ať už z jakýchkoliv důvodů, způsobilo, že ze čtyř úspěšných družstev třeboňského korfbalu zůstalo pouze jedno – juniorské, které působí ve druhé lize.

⁷⁸ ZRTV - Základní a rekreační tělesná výchova.

Až v roce 2002 se podařil další úspěch, když korfbalisté dokázali uspořádat turnaj, kterého se zúčastnilo osm nejúspěšnějších korfbalových týmů Evropy, na což navázal pokus o uspořádání mistrovství světa o šest let později. To se ale v Třeboni bohužel neuskutečnilo.

7.12 Florbal

Vznik florbalového oddílu v Třeboni datujeme k prvnímu lednu roku 1995, kdy se o jeho založení zasloužili zejména J. Pindroch a F. Elexhauser. Za oddíl začali hrát původně hokejisté, kteří již v sezóně, kdy oddíl florbalu vznikl, tzn. 1995/1996, působili v druhé florbalové lize. Ta byla pro družstvo velmi úspěšná, jelikož celou soutěž na plné čáře vyhrálo a zařadilo se tak do ligy první, ve které se v premiérové sezóně umístili na místě sedmém.

Florbalová léta 2000-2001 znamenala pro třeboňský oddíl sestup z první ligy a následně pak neúčast i v lize druhé. Hráči, kteří dříve úspěšný tým zakládali, již zestárli, a rozhodli se v hojném počtu aktivní činnosti ukončit. K tomu všemu nepřispěla ani finanční situace, do které se klub dostal. Aby oddíl neukončil činnost úplně, rozhodlo se o účasti ve čtvrté lize, kterou třeboňští samozřejmě vyhráli a dostali se tak do ligy třetí, kde se umístili sedmí. Následující léta se nesla ve znamení opakovaných sestupů.

Rok 2003 byl pro třeboňské rokem velmi úspěšným. Družstvo vyhrálo pohár Jihočeské florbalové unie, když ve finále zvítězilo nad družstvem Tábora.

7.13 Atletika

Atletický oddíl v Třeboni vznikl roku 1990 a to pod SK Start Třeboň. Tento klub měl pod sebou atlety, kteří byli velmi úspěšní. Jednou z nejúspěšnějších třeboňských atletek je Alena Rücklová, která v roce 1999 zvítězila na juniorském mistrovství Evropy do 19 let a stala se tak juniorskou mistryní Evropy v běhu na 400 m překážek s časem 58,55. Rücklová je několikanásobnou vítězkou mistrovství České Republiky a stále je držitelkou několika rekordů Jihočeského kraje. Alena Rücklová společně se svou sestrou Zuzanou hostovaly v 1. atletické lize za Sokol České Budějovice a později Alena přestoupila do oddílu Spartak Praha 4.

Obrázek 45. Třeboňská atletka Alena Rücklová. Získáno z: <https://sport.idnes.cz/>.

Atletický oddíl SK Start Třeboň měl úspěšné závodníky také mezi žáky a dorostenci, kteří závodili ve finále atletického mistrovství České Republiky. Patří mezi ně například Jana Kubíčková, Zuzana Rücklová, Petra Dufková, Petr Vaněra, Adam Vlček nebo Klára Lepešková.

Družstvo juniorek se dvakrát zúčastnilo finále mistrovství České Republiky a dorostenci, dorostenky a junioři startovali v semifinále.

V roce 2006 byl založen atletický oddíl TJ Jiskra Třeboň, který několik let působil současně s oddílem SK Start Třeboň. Oddíl TJ Jiskra Třeboň byl založen zejména z toho důvodu, že Jiskra vlastnila Tyršův stadion a jedině založením vlastního atletického oddílu

bylo možné získat dotaci na vybudování atletické dráhy s umělým povrchem a poskytnout tak třeboňským atletům vhodné tréninkové podmínky.⁷⁹

Postupně se veškerá pozornost směřovala právě na atletický oddíl TJ Jiskra Třeboň a oddíl SK Start Třeboň byl zrušen a atleti přešli pod Jiskru.

Už v rámci oddílu TJ Jiskra Třeboň ženské atletické družstvo zvítězilo na Krajském přeboru družstev. Na KP jednou zvítězili také dorostenci.

Významným bodem pro žákovské družstvo oddílu atletiky je účast ve finále KP, kde se roku 2007 umístili na čtvrté pozici a v následujícím roce na pozici páté. Z individuálních atletů stojí za zmínku Miriam Janků a David Bartl. Miriam v KP skončila v rámci disciplíny skok vysoký na čtvrtém místě a ve skoku do dálky dosáhla 414 centimetrů. Bartl, taktéž ve skoku do dálky, získal bronzovou medaili, první pro Tělovýchovnou jednotu Jiskra Třeboň a poté bronzovou medaili za přespolní běh, také v rámci krajského přeboru.

Důležitým krokem pro třeboňské atlety byla oprava stadionu roku 2008, kde byly uspořádány závody jako *Velká cena Třeboně* nebo *Třeboňská atletická liga*. Každoročně pořádanými závody v Třeboni jsou pak: *Běh o Sluneční pohár*, *Běh zámeckým parkem a Třeboňská laťka*.

V současné době závodí na dráze pouze družstvo žen a muži závodí pouze ve vytrvalostních soutěžích mimo dráhu a to v rámci Jihočeského běžeckého poháru.

⁷⁹ Z osobního archivu Ivana Rokose.

8 Závěr

Cílem této práce bylo zpracování informací z oblastních a okresních archivů, dobových periodik, elektronických zdrojů, kronik či knih a přiblížit tak historii sportu v Třeboni.

Práce byla rozdělena do několika kapitol. V první kapitole je nástin historie města Třeboň od jeho vzniku ve 12. století až do druhé světové války. Zároveň je v této kapitole zmínka o historii třeboňského gymnázia.

Následuje kapitola ve které jsou zmíněné počátky a vývoj sportů v Třeboni od roku 1883, ve kterém přijeli do Třeboně bratři Kohoutové na *kostitřasech*, až do roku 1955, kdy vznikla tělovýchovná jednota Jiskra Třeboň.

Další tři kapitoly jsou chronologicky rozděleny na tři období. Prvním obdobím jsou roky 1883-1945, kdy vznikl Klub cyklistů třeboňských, pod kterým se sporty začaly organizovat. V tomto období vznikalo mnoho nových sportovních oddílů a ty tak byly později sloučené do SK Třeboň 1884. V závěru každého sportu v této kapitole je nastíněn vliv událostí během druhé světové války

Druhým obdobím jsou leta 1945-1989. V těchto letech se většina sportovních klubů vyrovnávala s událostmi z druhé světové války. Významnými událostmi jsou zde zánik třeboňské jednoty sokolské nebo úspěch veslařského oddílu na Olympijských hrách. Dále pak jsou zde zmíněné události spojené s nástupem komunistického režimu a období revoluce v roce 1989.

V poslední kapitole věnované období od roku 1989 až do roku 2017 jsou zmíněné především dosažené výsledky družstev v jednotlivých sportech a jsou zde také informace spojené se vznikem nových oddílů, například korfbalu, florbalu nebo atletiky a zmíněna je také činnost Asociace sportu pro všechny. V tomto období je nejvíce informací až do roku 2009. Od tohoto roku bylo velmi obtížné získat relevantní informace pro zpracování historie tělesné výchovy a sportu v Třeboni.

V současnosti je naprostá většina sportů organizována pod TJ Jiskra Třeboň, která je největší tělovýchovnou organizací v Třeboni již od roku 1955, ve kterém vznikla z původního SK Třeboň 1884.

Ze zpracovaných informací vyplývá, že Třeboň má velmi bohatou a hlavně úspěšnou sportovní historii a tradici. Jednotlivé oddíly se snaží sport šířit mezi mládež a

to například nejen tradičním pořádáním úspěšných mezinárodních veslařských regat, které v průběhu let dosáhly vysoké prestiže v mezinárodním měřítku. V současné době má pouze tělovýchovná jednota Jiskra Třeboň přes tisíc členů a je tak jednou z největších v celém Jindřichohradeckém okrese.

Prameny a literatura

Archivní fondy a sbírky

Archiv České národní banky, Fond Kreditanstalt der Deutschen 1932-1945.
Osobní archiv Ivana Rokose trenéra atletického oddílu v Třeboni.
SOA Třeboň, Fond krajského výboru pro tělesnou výchovu a sport České Budějovice 1952–1956.
SOKA České Budějovice, Fond Piaristické školy České Budějovice 1762-1885.
SOKA Jindřichův Hradec, Fond Klubu československých turistů.
SOKA Jindřichův Hradec, Fond okresního národního výboru Třeboň 1945–1960.
SOKA Jindřichův Hradec, Fond Sokol – tělocvičná jednota Třeboň.
SOKA Jindřichův Hradec, Fond Sportovní klub Třeboň do roku 1948.

Periodika

Jihočeská pravda, roč. 1971.
Jihočeský obzor, roč. 1924.
Třeboňský svět, roč. 1993-1995.

Tištěné prameny

100 let tělovýchovy v Třeboni. (1984). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.
50 let tělovýchovy v Třeboni. (1934). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.
Almanach. (2008). Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.
IV. Mezinárodní veslařské závody. (1937). Třeboň: Veslařský odbor S. K. Třeboň 1884.
Protokol 9. sjezdu Československé obce sokolské v Praze 21.–24. června 1951. (1951). Praha: Ústřední výbor Sokola.
Stanovy tělocvičné jednoty Sokol v Třeboni. (1935). Třeboň: TJ Sokol Třeboň.
Třeboňská regata, Rybník „Svět“ 17. a 18. července 1937. (1937). Třeboň: Veslařský odbor S. K. Třeboň 1884.

Literatura

Burian, M. (2012). *Sudetoněmecké nacionalistické tělovýchovné organizace a československý stát v letech 1918 až 1938.* Praha: Karolinum.
Formánek, J. (1968). *Sto let gymnasia v Třeboni 1868–1969.* Třeboň: MěstNV.
Novotný, J. (1990). *Sokol v životě národa.* Praha: Melantrich.
Štumbauer, J. (2014). *Dějiny německé spolkové tělesné výchovy a sportu v Českých Budějovicích od poloviny devatenáctého století do roku 1945.* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
Štumbauer, J. (2016). *Vybrané kapitoly z historie tělesné výchovy, sportu a turistiky v meziválečném Československu.* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
Štumbauer, J., Tlustý, T., Malátová, R. (2015). *Vybrané kapitoly z historie tělesné výchovy, sportu a turistiky v českých zemích do roku 1918.* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
Tyrš, M. (1925). *Náš úkol, směr a cíl.* Praha: Československá obec sokolská.
Vališ, J. (1964). *80 let tělovýchovy v Třeboni.* Třeboň: TJ Jiskra Třeboň.
Waic, M., Havránková, H., Kössl, J., Blecking, D., Roček, A. (1997). *Sokol v české společnosti.* Praha: FTVS UK.

Kvalifikační práce

- Dimmerová, K. (2002). *Historie českého jachtingu*. (Diplomová práce, České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích).
- Pfeiferová, M. (2014). *Jednota ČSL. Orla od počátku století do druhé světové války, na příkladu Jihočeské Třeboně a Jindřichova Hradce*. (Bakalářská práce, České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích).
- Tobolka, M. (2005). *Historie tělesné výchovy a sportu v Českých Budějovicích od roku 1969 do roku 1979*. (Diplomová práce, České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích).

Elektronické a internetové zdroje

- Budín, K., Neužil, J. (2013). *Seriál o házené v Třeboni*. Dostupné z: <https://www.infotrebon.cz/serial-o-hazene-v-treboni/>.
- Burian, M. (2015). *Stojíme pevně, připraveni s novou silou za lepší příští své drahé vlasti i bojovat*. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/obsah/5500/sokolsky-odboj>.
- Český rybářský svaz. (2008). Dostupné z: <http://www.mikrochem.cz/rybari/?odkaz=historie>
- Dvořák, P. (2012). *Platidla*. Dostupné z www.railian.com/historie/mena.html.
- Informační portál – Třeboň. (2018). Dostupné z www.infotrebon.cz/serial-o-hazene-v-treboni.
- Jihočeský fotbal. (2018). Dostupné z: www.jihoceskyfotbal.cz/vysledky.
- Mareš, J., & Kareš, I. (2018). *Z kroniky německého gymnázia budějovického*. Dostupné z www.kohoutikriz.org/inc/text.php?id=hamme.
- Novotný, M. (2013). *Gymnázia*. Dostupné z: <http://encyklopedie.c-budejovice.cz/clanek/gymnazia>.
- Sportovní listy. (2015). *První klub velocipedistů v Čechách byl založen v roce 1881*. Dostupné z: www.sportovnilisty.cz/prvni-klub-velocipedistu-v-cechach-byl-zalozen-v-roce-1881/.
- TJ Jiskra Třeboň. (2009). Dostupné z: www.jiskratrebon.cz.
- Třeboň. (2018). Dostupné z: <http://www.mesto-trebon.cz/cz/historie-mesta-a-pamatky/historie.html>
- Veslařský oddíl TJ Jiskra Otrokovice. (2018). Dostupné z: www.veslariotrokovice.cz/new/about/.
- Vše o závodník jachtingu. (2016). Dostupné z: www.iregata.cz.
www.esbirky.cz.

Poznámkový aparát

Asociace TOM – Asociace turistických oddílů mládeže

ASPV – Asociace sportu pro všechny

ČFL – Česká fotbalová liga

ČOS – Česká obec Sokolská

ČSTV – Český svaz tělesné výchovy

ČSTVS – Československý svaz tělesné výchovy a sportu

ČUS – Česká unie sportu

DSK – Dělnický sportovní klub

KČT – Klub českých turistů

KČST – Klub československých turistů

ČSL – Československý

Kčs. – česká měna používaná v letech 1918-1993. 1 Kčs = 100 haléřů.

KP – Krajský přebor

KP I. – Krajský přebor první třídy.

KP II. – Krajský přebor druhé třídy.

kr. – krejcar (Rakouská měna používaná ve dvou obdobích). Od roku 1753 do roku 1857 bylo 60 krejcarů 1 zlatý. Od roku 1857, ve kterém byla podepsána dohoda mezi Rakouskem a dalšími 27 německými státy, bylo 100 krejcarů 1 zlatý.

ME – Mistrovství Evropy

MVR – Mezinárodní veslařská regata

OH – Olympijské hry

MS – Mistrovství světa

MR – Mistrovství republiky

NDR – Německá demokratická republika

SOka – Státní okresní archiv

SOA – Státní oblastní archiv

TJ – Tělovýchovná jednota

SK – Sportovní klub

TJ ODPM – Tělovýchovná jednota, okresní dům pionýrů a mládeže

TV – tělesná výchova

zl. – Zlatý (Rakouská měna používaná ve dvou obdobích). Od roku 1753 do roku 1857 byl 1 zlatý 60 krejcarů. Od roku 1857, ve kterém byla podepsána dohoda mezi Rakouskem a dalšími 27 německými státy, byl 1 zlatý 100 krejcarů.

ZRTV – Základní a rekreační tělesné výchovy

ZSJ – Závodní sokolská jednota